TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE

LETNO IN POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2019

LETNO POROČILO 2019

Poslovno poročilo - državni muzeji

1. Splošni del

Predstavitev javnega zavoda

Naziv muzeja:	Tehniški muzej Slovenije
Naslov:	Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana
Direktor:	v. d. direktorice Natalija Polenec
Mobilni telefon direktorja:	040 500 791

Opis sedanjega položaja

Tehniški muzej Slovenije (v nadaljevanju TMS) v skladu s svojim poslanstvom skrbi za premično tehniško dediščino. Muzej razpolaga z dvema muzejskima objektoma – grajsko samostanskim kompleksom Bistra, v katerem je večina muzejskih zbirk odprtih za javnost, in Polhograjsko graščino, kjer je Muzej pošte in telekomunikacij. Upravljamo še z oglednim depojem v Soteski (občina Dolenjske Toplice) in zbirkama v dislociranih enotah (grad Bogenšperk, Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici) ter depojem na Ptuju. Leta 2017 smo začeli s selitvijo muzejskega gradiva iz depojev v Bistri v novo urejene depoje v Pivki, katere upravlja Muzej novejše zgodovine Slovenije. Tam smo v septembru 2017 za javnost odprli prvi del oglednih depojev v pritličju, l. 2018 pa še v prvem nadstropju. Selitev in izpraznitev podstrešnih prostorov v Bistri bo potekala še predvidoma do konca l. 2020. Zaradi pomanjkanja ustreznih depojev, imamo najete prostore Zavoda za blagovne rezerve RS v Kočevju in del t. i. kompleksa »Koblerjev mlin« v Borovnici.

Predstavitev vodstva

(poimensko: direktor, pomočnik, vodje strokovnih oddelkov, mandati)

Vršilka dolžnosti direktorice TMS Natalija Polenec, od 16. 10. 2019 do največ enega leta (mandat direktorice Natalije Polenec je bil od 16. 10. 2014 do 15. 10. 2019).

Predstavitev organov javnega zavoda

(svet, strokovni svet, mandat)

Svet zavoda: mandat od 6. 2. 2018 do 6. 2. 2022;
Predsednica: dr. Katja Mahnič; namestnik predsednice: Ivan Oven; člani: Tomaž Škrabar, dr. Gregor Papa, Boštjan Troha.

Strokovni svet: mandat od 18. 4. 2017 do 18. 4. 2021;
Predsednica: Irena Lačen Benedičič; namestnik predsednice dr. Ivan Bratko; člani: Ivana Leskovec, Boris Brovinsky, Majda Pungerčar in Bernard Petrovčič.

Predstavitev dejavnosti

(poslanstvo)
TMS je javni zavod s področja varstva premične tehniške dediščine. Kot nacionalni muzej je zadolžen za pokrivanje področja celotne države, njegov ustanovitelj je država Slovenija. Veljavni akt o ustanovitvi je bil sprejet v letu 2003 (ULRS, 60/03). Sprememba sklepa, s katero je bil TMS določen kot upravljalec graščine v Polhovem Gradcu, kjer je od junija 2008 nova lokacija Muzeja pošte in telekomunikacij, je bila sprejeta v decembru 2007 (ULRS, 119/07). Ob koncu januarja 2009 je bil sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej

Slovenije (ULRS, 8/09), ki na novo opredeljuje sestavo sveta zavoda, oktobra 2014 pa Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi JZ TMS zaradi spremembe sedeža uprave (ULRS 78/14) zaradi selitve na Tržaško 2 v Ljubljani).

Poslanstvo TMS je:

- zbiranje, ohranjanje in razstavljanje predmetov tehniške dediščine s poudarkom na proizvodih domačega znanja in tistih, ki so bistveno vplivali na življenje Slovencev, ali so kakorkoli značilni za slovenski prostor;
- pregled nad stanjem premične tehniške dediščine na terenu in sodelovanje s sorodnimi ustanovami pri izvajanju te naloge;
- širjenje tehniške kulture, popularizacija znanosti in tehnike ter predstavljanje najnovejših razvojnih dosežkov doma in v svetu;
- raziskovanje zgodovine znanosti in tehnike ter predstavljanje novih dognanj javnosti;
- promocija Slovenije preko predstavitve največjih dosežkov slovenskih raziskovalcev in tehnikov ter prikaz najuspešnejših slovenskih podjetij;
- preučevanje in spremljanje vplivov tehnološkega razvoja na človeka in naravo ter širjenje ekološke ozaveščenosti.

Obseg delovanja

(dejavnosti)

Kot nacionalna ustanova TMS skrbi za ohranjanje, varovanje, evidentiranje, prezentiranje in popularizacijo tehniške dediščine in znanosti različnim ciljnim skupinam. V okviru muzeja trenutno delujejo sledeči oddelki: cestno-prometni, tekstilni, kmetijska mehanizacija, lesarski, gozdarski, elektro, pošta in telekomunikacije, Slovenski lovski muzej, ribiški oddelek ter tiskarstvo. V postopku oblikovanja so zbirke s področja letalstva, gradbeništva, kovinarstva in zgodovinskih osebnosti.

Muzej pošte in telekomunikacij je bil po selitvi iz Starološkega gradu odprt v Polhovem Gradcu l. 2009. V Soteski ob Krki je urejen ogledni depo. Poleg tega TMS skrbi za Valvasorjevo tiskarsko delavnico na gradu Bogenšperk ter Usnjarsko delavnico v Bohinjski Bistrici. L. 2017 je TMS dobil v uporabo prostore v Pivki, namenjene depojem in oglednim depojem.

2. Posebni del – poročilo o izvedbi programa

I. SKLOP

Navodilo: prosimo vpišite zbirni podatek za celoten javni zavod

Naloga	do 31. 12. 2019	2019		indeks realizacije (Načrtovano/ realizirano)
		Načrtovano[1] v potrjenem programu dela	Realizirano	
Inventarizacija	Število vseh predmetov premične kulturne dediščine, ki so bili vpisani v inventarno knjigo muzeja	Načrtovano število na novo inventariziranih predmetov	Realizirano število na novo inventariziranih predmetov	102%
	6745*	**993**	**1012****	
Digitalizacija – objave na spletni strani muzeja [2]	Skupno število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja z opisom	Načrtovano število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja z opisom	Realizirano število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja z opisom	100%
	979	**160**	**160**	
Konserviranje muzejskih predmetov – lastna zbirka		Načrtovano število konserviranih predmetov	Realizirano število konserviranih predmetov	164%
		500	**821**	
Restavriranje (prepariranih) - lastna zbirka		Načrtovano število restavriranih predmetov	Realizirano število restavriranih predmetov	141%
		41	**58**	
Konserviranje/restavriranje za druge naročnike		Načrtovano število konserviraih-restavriranih predmetov	Realizirano število konserviraih-restavriranih predmetov	
		0	**0**	
Konserviranje/restavriranje v drugih delavnicah		Načrtovano število konserviraih-restavriranih predmetov	Realizirano število konserviraih-restavriranih predmetov	300%
		0	**3**	

** Podatki iz digitalne inventarne knjige TMS (baza Kronos), ki vključujejo le digitalizirane inventarizirane predmete od 2002 naprej. Revizija fonda in dokumentiranje za nazaj še ni končano.*
*** Od tega **933** enot na novo inventariziranih v 2019 (nove pridobitve in ne inventarizirani predmeti za nazaj), **79** enot je digitalizacija pred 2019 inventariziranih enot.*

[1] v skladu s potrjenim programom dela
[2] vključno s podatki o predmetu in besedilno interpretacijo

Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2019 – načrtovano v potrjenem programu dela

Navodilo:

- *če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov teme (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju*
- *prosimo vpisujte po vrstnem redu le tiste enote, ki ste jih realizirali iz potrjenega programa dela.*

	Področje	Naslov	Nosilec	Naziv sodelujoče institucije
1	Proučevanje na področju dejavnosti oddelka pri dopolnjevanju obstoječih zbirk.	Cestni promet na Slovenskem, TAM, Tomos, Rog	Boris Brovinsky	Klub prijateljev IMV, Dolenjski muzej
2	Cestna vozila in plovila za prosti čas	Tehnika za šport in prosti čas	Boris Brovinsky	
3	Konstruktorska dejavnost v tovarni IMV	*Martin Sever, oče slovenskega kombija* – selitev razstave	Boris Brovinsky	Klub prijateljev IMV, Dolenjski muzej
4	Muzej pošte in telekomunikacij	Zgodovina Polhograjske graščine (1945–1969) in zgodovina šolstva na Polhograjskem (*Zgodbe iz šolske torbe*)	Ajda Kozjek	OŠ Polhov Gradec, Slovenski šolski muzej, Krajevni muzej Polhov Gradec
5	Muzej pošte in telekomunikacij	Zgodovina pošte po letu 1945, muzejska pot Dotakni se!	Estera Cerar, Ajda Kozjek	Filatelistična zveza Slovenija, Pošta Slovenije, Naravoslovnotehniška fakulteta (Oddelek za tekstilstvo, grafiko in oblikovanje)
6	Muzej pošte in telekomunikacij	Zgodovina telekomunikacij	Estera Cerar, Ajda Kozjek	Iskratel d. d., Telekom Slovenije
7	Mednarodno sodelovanje: Muzej pošte in telekomunikacij	COST Action CA 18136 Sestanek EFAP, Madrid	Estera Cerar	Centro de arte Dos de Mayo, Madrid
8	Varovanje dediščine pred naravnimi nesrečami	Muzejsko upravljanje v izrednih razmerah	Estera Cerar, Irena Marušič	Goriški muzej, Slovensko muzejsko društvo
9	Muzej pošte in telekomunikacij	Zgodovina Polhovega Gradca ter Muzeja pošte in telekomunikacij: Projekt LAS Barje z zaledjem (Lokalni produkti Blagajeve dežele)	Ajda Kozjek, Estera Cerar	Občina Dobrova-Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina
10	Železniški promet	Železničarska zbirka – digitalizacija in revizija zbirk	Estera Cerar	Železniški muzej
11	Tekstilni oddelek	Razvoj tkalske tehnike	Milojka Čepon	NTF - Oddelek za tekstilstvo, Univerza v Ljubljani, MNZS
12	Medicinska tehnika	Digitalizacija in revizija zbirk	Milojka Čepon	Inštitut za zgodovino medicine
13	Elektro	Razstava zbirke	Orest Jarh	Zajednica tehničke kulture

		računskih strojev na Reki		Reka (ZTK), Reka; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja (PPMHP), Reka
14	Elektro	Robotics 2018 (Robot.si)	Orest Jarh	Institut Jožef Stefan, ICM d. o. o., Gorenje d .d.
15	Elektro	*Skoraj vse o zvoku* - gostovanje	Orest Jarh	Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb
16	Elektro	*Pozor, visoka napetost!,* posodobitev eksperimentov Nikole Tesle	Orest Jarh	Elektrotehniška zveza, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Dravske elektrarne, ELES, MNZS, Muzej Laško, Notranjski muzej Postojna, Gornjesavski muzej Jesenice, Loški muzej, Pokrajinski muzej Kočevje, Pomorski muzej Sergej Mašera, Muzej novejše zgodovine Celje
17	Elektro	Verižni eksperiment, Cankarjev dom	Orest Jarh	Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani; DMFA
18	Elektro	Evidentiranje in urejanje zbirke fizikalnih učil	Orest Jarh	Gimnazija Gian Rinaldo Carli Koper
19	Vse zbirke / stalne razstave	Tehniška industrijska dediščina v mednarodnem kontekstu; prepoznavnost muzeja in učinkovitost organizacije; aktualizacija muzejskih aktivnosti s sodobnimi trendi	Natalija Polenec	ICOM CIMUSET, National Museum of Nature and Science Japan, ECSITE, Kopenhagen, Experimentarium
20	Vse zbirke	Digitalizacija: priprava učne ure za učitelje na spletu	Ajda Kozjek	
21	Zbirka letalskih predmetov, modelov, maket in znane osebnosti	Zgodovina konstruktorstva na področju letalstva na Slovenskem	Natalija Polenec, Boris Brovinsky	Fakulteta za strojništvo, Univerza v Ljubljani; Alpski letalski center Lesce
22	Zgodovina znanosti in tehnike	*Človek na Luni*: 50-letnica pristanka na luni	Irena Marušič	MNZS, Muzej tiska, Arhiv RTV, Muzej Jugoslavije, NASA, ESA
23	Tehniška in nesnovna dediščina, dokumentacija in digitalizacija, zgodovina akustične tehnike	EU projekt *SOUNDS OF CHANGES*	Irena Marušič, Katarina Batagelj	Swedish Air Force Museum, Linkoping, Švedska; Museum of Work, Norkopping, Švedska; Museum of Work, Tampere, Finska; LWL, Dortmund, Nemčija; Museum od Municipial Engeenering, Krakov, Poljska; MOTA Ljubljana, Papirnica Goričane, Rudnik lignita Velenje

24	Znane osebnosti s področja znanosti in tehnike, intelektualna lastnina	*In Case You Did Not Know* / *Če slučajno še ne veš*	Irena Marušič, Katarina Batagelj	Evropski urada za intelektualno lastnino, Urad RS za intelektualno lastnino, več osnovnih in srednjih šol, Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
25	Kmetijstvo	Preučevanje/ strokovno delo v okviru zbirk in muzejskih predmetov (stalna razstava, depoji, ogledni depo)	Irena Marušič	
26	Tehniška dediščina	Sekcija za tehniško dediščino pri SMS	Irena Marušič	Skupnost muzejev Slovenije, Center za upravljanje dediščine živega srebra Idrija
27	Zgodovina znanosti in tehnike/Znane osebnosti	Nadgradnja in prilagoditev razstav *Znanje brez meja* in *Ko ideja postane lastnina* za gostovanja	Irena Marušič, Estera Cerar	Zavod za turizem Bled, Občina Ajdovščina, TIC Dolenjske toplice, Kulturni dom Gorica
28	Tiskarstvo na Slovenskem	Graverska obrt	Martina Orehovec	Arhiv RS, MNZS, ZAL Zgodovinski arhiv Ljubljana
29	Pisarniška tehnika	Pisalni stroji	Martina Orehovec	Arhiv RS, MNZS
30	Fotografska tehnika	Foto temnica IJS	Martina Orehovec	Institut »Jožef Stefan«
31	Dokumentacija	Dokumentacija, digitalizacija, upravljanje z zbirkami, podatkovne zbirke/Sekcija za dokumentacijo SMS; dokumentacijski načrt: akcijski načrt in strategija dokumentiranja in digitalizacije zbirk; urejanje dokumentarnega gradiva in arhiva TMS	Martina Orehovec	Skupnost muzejev Slovenije - Sekcija za dokumentacijo, SPDM, Arhiv RS
32	Dokumentacija	ISKRA fotoarhiv	Martina Orehovec, Jakob Kovačič	MNZS, Arhiv RS, MAO
33	Tehniška in nesnovna dediščina	EU projekt *Noč ima svojo moč*	Natalija Polenec, Ana Katarina Ziherl, Luka Štepec, Mojca Slapar	Ustanova Hiša eksperimentov, Kemijski inštitut, Institut »Jožef Stefan«
34	Lovstvo	Zgodovina lovstva in lovske tehnike	Barbara Rezar Grilc, Katarina Batagelj	Lovska zveza Slovenije
35	Gozdarstvo	Tehniška dediščina Ukanca ob slapu Savica	Vladimir Vilman	Biotehniška fakulteta-Oddelek za gozdarstvo, Zavod za gozdove Slovenije, Gorenjski muzej, Goriški muzej, Zgodovinski arhiv Ljubljana-enota Kranj, Zavod za varstvo kulturne dediščine OE Kranj, Muzejsko društvo Bohinj
36	Kovinarstvo	Kovinarska	Vladimir Vilman, Boris	Fakulteta za strojništvo,

		delavnica/*Mašine za kovine*	Brovinsky, Ana Katarina Ziherl	Srednja šola za strojništvo Škofja Loka, Šolski center Škofja Loka

Število službenih poti glede na relacijo	**Načrtovano** v potrjenem programu dela - skupaj	**Realizirano**			
		Zaposleni po dejavnosti			
		uprava	strokovna dejavnost[3]	tehnična služba in informatika	skupaj
Število službene poti Slovenija	368	173*	388	39	600
Število službene poti tujina (Evropa)	12	4	12	1	17
Število službene poti tujina (izven evropske države)	2	1			1
Skupaj	382	178	400	40	618

**V programu dela 2019 so načrtovane poti le v sklopu proučevanj in ne vključujejo službenih poti uprave, ki so posledica dislociranosti enot - uprave in Bistre oz. Polhovega Gradca.*

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izvajanja nalog (največ do 2.000 znakov brez presledkov)**:** evidentiranje, dokumentiranje – inventarizirani predmeti, konserviranje in restavriranje ter proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2019.

Evidentiranje 2019: Število evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2019 **pridobljeni** in obdelani do stopnje akcesije (112 muzejskih predmetov), je bilo nižje od leta 2018 (269). Vendar je dodatnih 1006 enot pridobljenega gradiva še v postopku obdelave (skupno 1377 enot), kar je večkratni presežek plana in realizirana kvota zadnjih desetih let.

Evidentirali smo veliko število predmetov na terenu, ki **niso bili pridobljeni** in izkazujejo presežek načrtovanega deleža identificiranja dediščine na terenu (160 predmetov iz zbirke fizikalnih učil italijanske gimnazije Gian Rinaldo Carli v Kopru). Dodatno so bili med evidentirano gradivo vpisani predmeti Slovenskega lovskega muzeja, kjer ni rešeno lastništvo: v postopku revizije fonda Lovskega depoja je bilo evidentiranih 551 predmetov (311 enot rogovja, 17 dermoplastik avtohtonih živali, 27 razglednic, odlikovanja, plakete, medalje, značke).

Inventarizacija: Realizacija je bila 102%, od tega je 26 % novo pridobljenih muzealij (268 enot), ostalo (74 %) inventariziranega gradiva (744 enot) pa je del revizije fonda in reinventarizacije, predhodno pridobljenih, a neobdelanih predmetov iz depoja. Cilj v letih 2019/20 je v skladu z akcijskim načrtom dokumentacije in digitalizacije digitalizirati in opraviti revizijo/inventuro fundusa predmetov TMS. Realizirali smo zastavljene cilje za l. 2019 in uredili zbirke ali dele zbirk, ki niso uvrščeni v redno delo obstoječih kustodiatov (medicinska, železničarska, pisarniška tehnika in fotografska zbirka). Večina inventariziranega gradiva je za načrtovane razstave ter postavitev oglednih zbirk v Pivki in v Bistri v Predavalnici Nikole Tesle.

Digitalizacija: V TMS dokumentacijo od leta 2002 vodimo digitalno, v računalniški bazi podatkov Kronos (Dimenzija); izjema sta lovska in ribiška zbirka zaradi statusa predmetov. Glede na načrtovano število inventariziranih premetov (akcijski načrt dokumentacije TMS 2019–20) je bila realizacija digitalizacije 102 %. Dokumentacijo postopkov obdelave predmeta vodimo v bazi. Vsi inventarizirani predmeti v l. 2019 (1012 muzealij) so digitalizirani. Zabeležena je tudi lokacija predmeta. Digitalna inventarna knjiga je na dan 31. 12. 2019 štela 6745 muzealij.

Digitalizacija – objave na spletni strani muzeja: Načrt je realiziran v celoti. Na novo spletno stran TMS /(www.tms.si/digitalne-zbirke/) smo v sklopu Digitalne zbirke v letu 2019 objavili 160 novih

[3] kustosi, konservatorji-restavratorji, drugi strokovni delavci

muzealij (slika in podatki) iz zbirk: računski stroji, graverstvo, izdelovanje oblačil, motocikli, kolesa, cestna vozila, obdelava lesa, znamke, sečnja lesa, urejanje gozdov, astronavtika, tehnika za šport, kmetijstvo, tehnika stekla.

Konserviranje in restavriranje: Načrtovano število konserviranih predmetov smo presegli za 64%, saj smo preventivno konservirali večje število manjših predmetov, ki smo jih preselili v Pivko. Za razstavo *Mašine za kovine* smo poleg načrtovanih večjih predmetov restavrirali tudi večje število manjših. Kip Lovrenca Koširja so nam restavrirali v Restavratorskem centru, dva predmeta iz geodetske zbirke pa je restavriral zunanji sodelavec.

Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2019:
Proučevanje je bilo večinoma izvedeno v skladu z načrtom. Kljub vsemu je prišlo do nekaterih sprememb.

- Dodatno so potekala proučevanja s področij MPT:
- Po kreativni poti do znanja – Postiljonova kočija oz. Kam je izginil postiljonov poštni rog?
- OK-iTMS: Optične komunikacijske tehnologije v interaktivnem tehniškem muzejskem okolju
- Kustosinja pedagoginja MPT se je udeležila mednarodne delavnice: 2019 International Training Workshop on Capacity Building for Professionals of Science Centers and Museums. Udeležbo na delavnici je finančno podprl Kitajski muzej znanosti in tehnike (China Science and Technology Museum). Tehniški muzej Slovenije je pokril potne stroške.
- Projekt *Robotics* smo preimenovali v *Robot.si* in načrtujemo občasno razstavo v letu 2020.
- Gostovanje razstave *Skoraj vse o zvoku* v TMNT Zagreb je bilo prestavljeno v leto 2020 zaradi težav gostiteljev s financiranjem.
- Združenje MUT je prestavilo srečanje na januar 2020.

Načrtovano, vendar nerealizirano, je bilo proučevanje:

- Priprava 6. VMGD-Valvasorjevih mednarodnih grafičnih dni s področja tiskarstva v okviru dislocirane zbirke na gradu Bogenšperk (Valvasorjeva grafična delavnica), ki ni bila realizirana zaradi spremenjenega programa glavnega organizatorja Javnega zavoda Bogenšperk.
- Projekt »Tehniška dediščina Ukanca ob slapu Savica« ni bil fizično izveden zaradi težav Planinskega društva Ljubljana Matica pri legalizaciji objekta. Kljub temu je TMS eksponatno in drugo gradivo pripravil in bo izvedba muzejske točke možna, ko bodo urejeni gradbeni dokumenti.

Službene poti: V številu načrtovanih in realiziranih službenih poti ni večjih odstopanj, saj gre za poti v povezavi s proučevanjem. TMS izkazuje relativno veliko službenih poti uprave, ki so povezane z dislociranostjo sedeža TMS (Tržaška 2 v Ljubljani), muzejskih prostorov v Bistri in Polhovem Gradcu ter depojev (Pivka, Kočevje, Soteska, Ptuj) ter službenih poti tehničnih služb, ki skrbijo za vzdrževanje prostorov, depojev ter postavitve razstav.

II. SKLOP

Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti

Realizirani projekti/razstave v skladu z izdanimi odločbami in potrjenim programom dela					
Naslov razstave/projekta • *Navodilo: če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov teme (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju*	Realizirani načrtovani spremljevalni programi za ciljne publike iz potrjenega programa dela *Vpisujete: da* ali *ne*	Realizirana načrtovana izdaja publikacije *Vpisujete: da in datum izdaje* ali *ne*	Višina načrtovanih sredstev v usklajenem programu dela* (MK in drugi viri)	Višina porabljenih sredstev za realizacijo projekta* (MK in drugi viri)	Indeks odstopanja: Načrtovano /porabljeno
Pedagoški andragoški programi	da		23.230	24.684	0,94
Dnevi znanosti in tehnike DiZiT	da		15.600	14.315	1,09
Vzhodno od raja – Jugoton 1947 - 1991	da	da	24.970	24.970	1,00
Na Luni – Človek na Luni	da	da	9.650	10.384	0,93
Delavnica za obdelavo kovin – Mašine za kovine	da	da	18.300	23.643	0,77
Zgodovina Polhograjske graščine (1945-1969) in zgodovina šolstva na Polhograjskem, Cankar , ne jezi se	da		8.130	8.102	1,00
Zgodovina pošte v 2. polovici 20. stoletja in Muzejska pot Dotakni se!	da		12.800	13.027	1,02
Digitalizacija			5.357	5.873	0,91
SKUPAJ		-	118.037	124.998	0,94

**Zneski v tabeli vsebujejo tudi stroške načrtovanih publikacij. Zaradi preglednosti pa se jih navaja še enkrat v tabeli Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdajanje publikacij: katalogov, vodnikov in periodika v letu 2019.*

Kratka pojasnila k realizaciji razstavnih projektov in indeksom odstopanja - Načrtovana/porabljena sredstva: (največ do 2.000 znakov brez presledkov)**:**

Realizacija projektov in razstav je v večjem delu potekala v skladu z načrtom. Do večjih odstopanj porabe sredstev ni prišlo, z izjemo razstave Mašine za kovine. Tam smo zaradi specifike prostora naknadno namestili zaščitna stekla, ki preprečujejo dotikanje in zagotavljajo varnejšo zaščito pred odtujitvijo. Druga manjša odstopanja so nastala ob realizaciji projekta zaradi končnih ponudb in obsega tiska, panojev, fotografij in eksponatov, ki smo jih umestili na razstavo.

Predmeti premične kulturne dediščine, ki so razstavljeni – dostopni na ogled javnosti*[1]	Število predmetov premične kulturne dediščine
na stalni razstavi v vašem muzeju	**2496**
• U0000038, U0000137 Tiskarski oddelek	106
• U0000167, U0000168, U0000283 Elektro oddelek - Pozor, elektrika!	6
• U0000010, U0000154, U0000155, U0000156, U0000157, U0000158 Kmetijski oddelek	281
• U0000034, U0000037, U0000170, U0000174, U0000175, U0000192 Tekstilni oddelek	195
• U0000067, U0000122, U0000152, U0000159, U0000160, U0000161, U0000162, U0000163, U0000164, U0000165, U0000206, U0000230 Prometni oddelek	245
• U0000049, U0000172 Ribiški oddelek	579
• U0000171 Slovenski lovski muzej	436
• U0000051 Lesarski oddelek	351
• U0000119, U0000169, U0000189 Gozdarski oddelek	175
• U0000225 Naj se sliši delo!	0
• U0000253 Predstavitev Tehniškega muzeja Slovenije	0
• U0000255 Zgodovina Bistra	0
• U0000295 Prenovljena predavalnica Nikole Tesle	13
• U0000305 Mašine za kovine	109
na stalni razstavi v dislocirani enoti vašega muzeja	**1537**
• U0000007, U0000037, U0000056, U0000096, U0000142, U0000149, U0000193, U0000211, U0000217, U0000226, U0000227 na stalni razstavi v dislocirani enoti Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec	220
• U0000015, U0000112, U0000259 na stalni razstavi v dislocirani enoti Valvasorjeva grafična delavnica na gradu Bogenšperk	29
• U0000046, U0000179 na stalni razstavi v dislocirani enoti Slovenska geodetska zbirka na gradu Bogenšperk	272
• U0000203 na stalni razstavi v dislocirani enoti Valvasorjev pogled v naravo na gradu Bogenšperk	7
• U0000173, U0000235 na stalni razstavi v dislocirani enoti Usnjarska razstava v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici	38
• U0000166 Na stalni razstavi v dislocirani enoti Soteska – samo vozila	49
• U0000269 Na stalni razstavi v oglednem depoju Pivka	922
na lastnih občasnih razstavah v vašem muzeju v letu 2019	**143**
• U0000273 Znanje brez meja	24
• U0000276 Ko ideja postane lastnina: Peter Florjančič in intelektualna lastnina (ICYDK: Če slučajno še ne veš)	13
• U0000277 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	1
• U0000291 ICYDK: Če slučajno še ne veš (2.del)	55
• U0000300 Zgodbe iz šolske torbe (v dislocirani enoti Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec, v sodelovanju z Zgodovinskim krožkom Osnovne šole Polhov Gradec)	30
• U0000301 Človek na Luni	20
v izposoji drugim javnim zavodom oz. pravnim osebam za daljše obdobje*[2]	**97**
• P0000060 Medobčinski muzej Kamnik	14
• P0000062, P0000063 Pokrajinski muzej Maribor	2
• P0000076 Muzej novejše zgodovine Slovenije	1

• P0000083 Muzej novejše zgodovine Celje	1
• P0000087, P0000088, P0000089, P0000090, P0000092 Hiša v parku (Občina Dobrova-Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, predstavitev zbirk TMS)	31
• P0000103 Muzej Vrbovec	28
• P0000107 UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	1
• P0000115, P0000116, P0000117 Muzejska zbirka, Klub prijateljev IMV Novo mesto	4
• P0000131 Iskratel, Kranj	9
• P0000135 P0000130 Muzej Velenje	5
• P0000146 Klub prijateljev IMV Novo Mesto	1
v izposoji drugim javnim zavodom oz. pravnim osebam za leto 2019	**28**
• P0000141 Restavratorski center, ZVKDS	1
• P0000143 Zajednica tehničke kulture Rijeka	21
• P0000144 OŠ Dobrova	1
• P0000145 MNZS - Muzej novejše zgodovine Slovenije	2
• P0000147 MAO - Muzej oblikovanja in arhitekture	1
• P0000148 Rudi Vidic	2
SKUPAJ	**4301**
na vaših razstavah, ki so gostovale v drugih muzejih v letu 2019	**230**
• U0000281 Z Elanom do zvezd - S Elanom do zvijezda (Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb)	134
• U0000285 Strojevi za računanje (Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka in Zajednica tehničke kulture Rijeka)	21
• U0000286 Če slučajno še ne veš: intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo (Kulturno kongresni center Dolenjske Toplice, z Uradom RS za intelektualno lastnino)	0
• U0000290 ICYDK: Intelektualna lastnina za šole (Tehniški šolski center Maribor)	0
• U0000292 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča (Festivalna dvorana Bled, z Uradom RS za intelektualno lastnino)	15
• U0000293 ICYDK: Intelektualna lastnina za šole (OŠ Tomaža Linharta Radovljica, z Uradom RS za intelektualno lastnino)	0
• U0000294 Intelektualna lastnina za šole (Šolski center Nova Gorica, z Uradom RS za intelektualno lastnino)	0
• U0000299 Državni muzeji Slovenije 2019 (muzejska ploščad pred SEM, Metelkova, Ljubljana)	0
• U302 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija Sever (IMV Drganičevje, Novo Mesto)	3
• U0000303 Kako nastane klobuk (Mestna knjižnica Ljubljana, enota Poljane)	8
• U0000304 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča (Avla dvorane prve slovenske vlade, Ajdovščina)	12
• U0000306 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča (Kulturni dom Gorica)	7
• U0000307 Zgodbe iz šolske torbe (OŠ Polhov Gradec, z Zgodovinskim krožkom OŠ Polhov Gradec)	30
na razstavah drugih ustanov, ki so bile na ogled v vašem muzeju v letu 2019	**154**
• U0000284 Cankar, ne jezi se! razstava študentov Katedre za informacijsko in grafično tehnologijo NTF UL (v dislocirani enoti Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec)	50
• U0000296 Gustav Tönnies in njegovi sinovi: razstava Mestne občine Ljubljana in Slovensko-švedskega društva (v TMS Bistra)	1

• U0000297 Kiparsko - slikarska razstava: kiparska skupina Izzivi v glini (v dislocirani enoti Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec)	20
• U0000298 Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991 (v TMS Bistra)	83
• U0000308 Kartuzija Bistra, razmislek o samostanu Bistra in Tehniškem muzeju Slovenije (v TMS Bistra, študentje Fakultete za arhitekturo UL)	0

Stalne razstave v matični muzejski stavbi[4]

Št.	Naslov razstave	Leto postavitve	Leto zadnje posodobitve in dopolnitve	Število obiskovalcev*
1	U0000171 Stalna zbirka Slovenskega lovskega muzeja	1975	1977	
2	U0000172 Stalna zbirka ribiškega oddelka	1982	1987	
3	U0000049 Ribe v slovenskih vodah	2008		
4	U0000034, U0000174 Tekstilije nekoč in danes	2002, 2003		
5	U0000170 Suknarstvo na Slovenskem	2003		
6	U0000175, U0000192 Tekstilna industrija na Slovenskem	1975	2016	
7	U0000162 Titovi avtomobili	1986	2016	
8	U0000163 Avtomobilska zbirka v Bistri	1985	2015	
9	U0000206 Naš dragi avto	2014		
10	U0000165 Motorna kolesa	1985	2010	
11	U0000161 Od lekarne do bencinskega servisa	1995	2011	
12	U0000152 Motorji iz Kopra	1999		
13	U0000159 Zbirka TAM/Avtomontaža	2001	2015	
14	U0000122 Dve kolesi in par nog	2009	2010	
15	U0000067 U0000160 Prototipi motornih koles Marijana Vračka	2008		
16	U0000161 Rekonstrukcija avtomehanične delavnice iz sredine 20. stoletja - dopolnitev	2011		
17	U0000163 Razstava vozil v samogradnji, prototipov in študijskih vozil – Student roadster in pionirski avtomobili – dopolnitev stare razstave	2012		
18	U0000230 Makete letal domačih konstrukcij	2015		
19	U0000137 Edvard Prodan (1909–1990) in njegov inovativni stroj za brezkončno tiskanje	2011		
20	U0000189 Pridobivanje lesa in energije v gozdu	2011	2012	
21	U0000119 Furnirnica na vodni pogon	2010		
22	U0000051 Lesne obrti	2008	2009	
23	U0000169 Žagarstvo	2006		
24	U0000169 Gozdarstvo	1987	2012	
25	U0000169 Industrija stolov	2006		
26	U0000012 Vodni pogoni	1999–2005		
27	U0000038 Zapisana beseda, Tiskarstvo na Slovenskem	2006		
28	U0000158 Kovaštvo in kolarstvo	2000		
29	U0000156 Peka kruha	2000		
30	U0000155 Mlinarstvo	1999		
31	U0000154 Orodno kovaštvo	1997		

[4] Evidenco razstav TMS vodimo v muzejski podatkovni zbirki Kronos. Zaradi sledljivosti je pred naslovom razstave dodana identifikacijska koda razstave iz te baze (npr. U0000038).

32	U0000167, U0000283 Elektrifikacija Slovenije Pozor elektrika!	1955–1959	2018	
33	U0000168 Ukročena elektrika - Nikola Tesla	1997	2019	
34	U0000176 Jurij Vega	2002		
35	U0000253, U0000255 Predstavitev Tehniškega muzeja Slovenije in kartuzije Bistra	2016	2017	
36	U0000225 Naj se sliši delo!	2015		
37	U0000305 Mašine za kovine	2019		

Stalne razstave v dislocirani enoti				
Naslov razstave		Leto postavitve	Leto zadnje posodobitve in dopolnitve	Število obiskovalcev*
1	U0000056, U0000142 Zgodovina pošte na Slovenskem (MPT Polhov Gradec)	2008	2019	
2	U0000149, U0000096 Telekomunikacije včeraj, danes, jutri! (Razvoj mobilne telefonije na Slovenskem in Razvoj modernih telekomunikacij) (MPT Polhov Gradec)	2008	2015	
3	U0000211 Zgodovina Polhograjske graščine, Grof Rihard Ursini Blagaj (MPT Polhov Gradec)	2009	2019	
4	U0000193 Originalni kipi z Neptunovega vodnjaka (MPT Polhov Gradec)	2012		
5	U0000227 Muzejska pot Dotakni se!	2015	2019	
6	Hiša v parku, Polhov Gradec	2014		
7	U0000225 Naj se sliši delo!	2016		
8	U0000173, U0000235 Usnjarna Tomaža Godca/ Bohinjci in usnje	1979	2015	
9	U0000026, U0000166 Ogledni depo v Soteski	2003	2016	
10	U0000112 Prizorišče človeške smrti Janeza Vajkarda Valvasorja	2010		
11	U0000069 Slovenec po domovini, Evropejec po duhu: J. V. Valvasor	2008		
12	U0000179, U0000046 Geodetska zbirka, Javni zavod Bogenšperk	1986	2006, 2007	
13	U0000015, U0000259 Valvasorjeva grafična delavnica, Javni zavod Bogenšperk	1980	2002, 2012, 2017	
14	U0000203 Lov na grafičnih listih, Javni zavod Bogenšperk	2012		
15	U0000203 Valvasorjev pogled v naravo	2013		
16	U0000269 Ogledni depo v Pivki: računalništvo, računski stroji, pošta, lesarstvo, gozdarstvo, kmetijstvo, promet, tekstil, tiskarstvo, pisalni stroji, robotika, Osanova zbirka, Elan, šport, elektronika	2017	2018	
17	U0000169 Gozdna učna pot nad gradom v Bistri**	1982	2017	

***Učna pot v pripravi za ponovno vzpostavitev po žledolomu l. 2014.*

Občasne (lastne, razstave drugih institucij) **razstave v matični muzejski stavbi, ki so bile na ogled javnosti v letu 2019** *Navodilo: če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov razstave (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju.*					
Št.	Naslov razstave	Pripravil razstavo (navedite	Država	Trajanje (od-do)	Število obiskovalcev*

		institucijo)			
1	U0000209 Ana in Teddy: Medved v Sloveniji	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	9. 9. 2014–31. 12 .2020	
2	U0000230 Modeli in makete letal slovenskih konstruktorjev	Tehniški muzej Slovenije v sodelovanju z Muzeji Radovljiške občine	Slovenija	9. 7. 2015– postavitve stalne razstave	
3	U0000277 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	Tehniški muzej Slovenije in Srečko Gombač	Slovenija	17. 5. 2018– 19. 5. 2019	
4	U0000291 ICYDK: Če slučajno še ne veš (2.del)	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	25. 9. 2018–13. 3. 2019	
5	U0000273 Znanje brez meja	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	2. 3. 2018–13. 12 .2019	
6	U0000298 Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991	Kultura umetnosti in Tehnični muzej Nikola Tesla iz Zagreba, Tehniški muzej Slovenije	Hrvaška, Slovenija	17. 5.– 3. 5. 2020	
7	U0000296 Gustav Tönnies in njegovi sinovi	Mestna občina Ljubljana in Slovensko-švedsko društvo	Slovenija	16. 4.– 31.12. 2019	
8	U0000301 Človek na Luni	Tehniški muzej Slovenije, Muzej novejše zgodovine Slovenije	Slovenija	20. 6.– jesen 2020	
9	U0000308 Kartuzija Bistra, razmislek o samostanu Bistra in Tehniškem muzeju Slovenije	Fakulteta za arhitekturo UL in Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	10. 12.– 31. 12. 2019	
10	U0000284 Cankar, ne jezi se! (MPT, Polhov Gradec)	Naravoslovnotehniška fakulteta	Slovenija	5. 2.–3. 3. 2019	
11	Kiparsko - slikarska razstava (MPT, Polhov Gradec)	Kiparska skupina Izzivi v glini	Slovenija	10. 5.– 30. 5. 2019	
12	U0000300 Zgodbe iz šolske torbe (MPT, Polhov Gradec)	Tehniški muzej Slovenije in Osnovna šola Polhov Gradec	Slovenija	13. 6.– 10. 11. 2019	

Gostovanja vaših razstav v drugih institucijah v letu 2019
Navodilo: vpišete gostovanje vaše razstave v drugi instituciji

Št.	Naslov razstave	Institucija	Kraj in država gostovanja	Termin (od-do)	Število obiskovalcev*
1	U0000281 Z Elanom do zvezd	Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb	Zagreb, Hrvaška	9. 10. 2018–31. 1. 2019	7930
2	U0000290 ICYDK: Intelektualna	Tehniški šolski	Maribor,	10. 12.	940

	lastnina za vsakdanjo rabo	center Maribor	Slovenija	2018–10. 1. 2019	
3	U0000286 ICYDK / Če slučajno še ne veš: intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Kulturno kongresni center Dolenjske Toplice	Dolenjske Toplice, Slovenija	10. 1.–5. 2. 2019	1100
4	U0000294 ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Šolski center Nova Gorica	Nova Gorica, Slovenija	14. 1. 2019–18. 1. 2019	1079
5	U0000293 ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Osnovna šola Tomaža Linharta Radovljica	Radovljica, Slovenija	21. 1.–22. 2. 2019	1091
6	U0000292 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča	Festivalna dvorana Bled	Bled, Slovenija	05. 3.–25. 3. 2019	1900
7	U0000299 Državni muzeji Slovenije 2019	Muzejska ploščad	Ljubljana, Slovenija	18. 5.–30. 9. 2019	
8	U0000302 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	Muzejska zbirka IMV v Drgančevju	Drgančevje, Slovenija	17. 6. 2019–	
9	U0000303 Kako nastane klobuk	Mestna knjižnica Ljubljana, enota Poljane	Ljubljana, Slovenija	19. 7. 2019–31.03.2020	
10	U0000304 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča	Avla dvorane 1. Slovenske vlade, Ajdovščina	Ajdovščina, Slovenija	25. 9.–24.10. 2019	1300
11	U0000307 Zgodbe iz šolske torbe	Osnovna šola Polhov Gradec	Slovenija	14. 11.–29. 11. 2019	
12	U0000306 Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča	Kulturni dom Gorica	Gorica, Italija	17. 12. 2019–12. 1. 2020	5000

** število obiskovalcev vpišete le, če je obisk po posameznih razstavah tudi evidentiran*

Projekti po pogodbah za zunanje naročnike v letu 2019			
Št.	Naslov projekta	Naročnik	Termin (od-do)
1			
2			
3			

Projekti, financirani in sofinancirani iz sredstev EU			
Št.	Naslov projekta	Nosilec projekta in trajanje projekta	Država
1	Sounds of Changes	Swedish Air Force Museum; 1. 9. 2018–30. 9. 2019	Švedska
2	ICYDK (In Case You Didn't Know / Če slučajno še ne veš)	Tehniški muzej Slovenije;	Slovenija

		13. 3. 2018–12. 3. 2019	
4	Lokalni produkti Blagajeve dežele	Občina Dobrova-Polhov Gradec; 1. 7. 2018–31. 7. 2019	Slovenija
5	Noč ima svojo moč	Hiša eksperimentov; april 2018 – december 2019	Slovenija
6	HECTOR (Industrial Heritage as key Competence for Tourist OperatoR)	UCAVO Unione di Communi Amiata Val d'Orcia; 1. 9. 2019– 31. 8. 2022	Italija
7	OK-iTMS: Optične komunikacijske tehnologije v interaktivnem tehniškem muzejskem okolju	Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani: 1. 3. 2019–1. 7. 2019	Slovenija

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev realizacije razstav (največ do 1.000 znakov brez presledkov)**:**
Pri realizaciji ni prišlo do večjih odstopanj. Vse načrtovane razstave smo odprli ter izvedli pedagoške in andragoške programe. Pri projektu DiZiT je prišlo do spremembe pri realizaciji zaradi odpovedi s strani TŠC Maribor (zaradi bolezni).
Leto 2019 so ponovno zaznamovala številna gostovanja razstav *ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo* in *Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča*. Začeli smo sodelovati s Kulturnim domom Gorica v Italiji, kjer načrtujemo gostovanja tudi za leto 2020.
Odziv obiskovalcev na razstavni in spremljevalni program ob dobri promociji je bil pozitiven in posledično beležimo v letu 2019 povečano število obiskovalcev.

*Navodilo za vpis v tabele **Spremljevalni programi**:- če je izvajate isti program (za npr. prvo in drugo triado oz. različne ciljne publike) program vpišete le enkrat (npr. ali k prvi ali k drugi triadi - odvisno od povezave z učnimi načrti in/ali zahtevnosti vsebine programa)*

Spremljevalni programi za otroke v letu 2019				
Št.		Število pripravljenih programov	Od tega število novih programov v letu 2019	Število obiskovalcev
1	Programi za predšolske otroke- vodeni ogledi	6		501
2	Programi za predšolske otroke – delavnice	6		418
3	Programi za predšolske – rojstni dnevi			
4	Programi za prvo triado osnovne šole - vodeni ogledi	3		492
5	Programi za prvo triado osnovne šole - delavnice	6	1	917
6	Programi za prvo triado - rojstni dnevi			
7	Programi za drugo triado osnovne šole - vodeni ogledi	6	1	2678
8	Programi za drugo triado - delavnice	9	1	1042
9	Programi za tretjo triado osnovne šole - vodeni ogledi	8	2	4552
10	Programi za tretjo triado - delavnice	14*		5179
11	Prilagojen program za otroke - ranljive skupine	1		

12	Programi za otroke v dislociranih enotah	12	3	4724
	SKUPAJ	71	8	20503
Programi za otroke izvedeni izven muzejske hiše (npr. šole)		3*		200
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
	1. Prikaz Nikola Tesla			2486
	2. Tkanje			762
	3. Pisan svet vrtavk			667

*Upoštevani DiZiT: Dnevi meroslovja, Dnevi fizike in Motorizirana preteklost OŠ
*Znanstival, Čarobni dan, Zotkini talenti

Spremljevalni programi mlade v letu 2019				
Št.	Naslov programa	Število pripravljenih programov	Od tega število novih programov v letu 2019	Število obiskovalcev
1	Programi za srednješolce - vodeni ogledi	7	2	1966
2	Programi za srednješolce – delavnice, tečaji	5*		1145
3	Programi za pripravo na maturo			
4	(so) Mentorstva srednješolcem – seminarske, raziskovalne naloge			
5	Programi za študente - vodeni ogledi	6	2	100
6	Programi za študente - delavnice			
7	(so) Mentorstva študentom – seminarske, diplomske naloge, raziskovalne naloge			
8	Progam za mlade – predavanja, okrogle mize			
9	Prilagojen program za mlade - ranljive skupine	1		6
10	Programi za mlade v dislociranih enotah	11	1	350
	SKUPAJ	30	5	3567
Progami za mlade izvedeni izven muzejske hiše (npr. na šolah oz. fakultetah)				
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
	1. DiZiT Dnevi elektrotehnike			1734*
	2. Tematska vodenja			382
	3. DiZiT Dnevi strojništva			1051*

*Upoštevani DiZiT: Dnevi elektrotehnike, Dnevi strojništva, Dnevi fizike in Nikola Tesla
*Dnevi elektrotehnike OŠ tretja triada + SŠ skupno število
*Dnevi strojništva OŠ tretja triada + SŠ skupno število

Spremljevalni programi za odrasle v letu 2019				
Št.	Naslov programa	Število pripravljenih programov	Od tega število novih programov v letu 2019	Število obiskovalcev
1	Programi za odrasle – vodeni ogledi	6	2	3815
2	Programi za odrasle – delavnice, tečaji	7*		522
3	Programi za odrasle – predavanja			
4	Izvedba simpozijev/ seminarjev			
5	Prilagojen program za odrasle - ranljive skupine	1		66

6	Abonmaji na področju umetnosti			
7	Programi za odrasle v dislociranih enotah	4		475
	SKUPAJ			4878
Progami za odrasle izvedeni izven muzejske hiše				
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1. Vodenje				3815
2. Vodenje v tujem jeziku				455
3. Tematske nedelje				263

*Mednarodni muzejski dan

Spremljevalni programi za družine v letu 2019				
Št.	Naslov programa	Število pripravljenih programov	Od tega število novih programov v letu 2019	Število obiskovalcev
1	Družinska vodstva po razstavi	5	2	378
2	Delavnice za družine	13*	2	3934
3	Programi za družine v dislociranih enotah	6		387
	SKUPAJ			4699
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1. Poletna muzejska noč				428
4. Ta veseli dan kulture				2503
5. Tematske nedelje v muzeju				673

*Upoštevana Poletna muzejska noč, Nočmoč, nedeljski Dnevi elektrotehnike, Dnevi fizike, Dnevi strojništva, Motorizirana preteklost

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev realizacije spremljevalnih programov
(največ do 1.000 znakov brez presledkov)

Spremljevalni **pedagoški program**, ki tvori nerazdružljiv del s stalnimi zbirkami, saj brez njega šole skorajda ne izpeljejo svojega obiska, smo speljali po načrtih. Pri **andragoškem programu** prihaja do vsakoletnih nihanj pri zanimanju za določene delavnice. Nekatere ostajajo naš stalni repertoar, nekatere pa uvajamo na novo glede na želje obiskovalcev. Težko ločimo in beležimo določeno delavnico ali prikaz samo pri določeni starostni skupini, saj so delavnice priljubljene pri različnih starostnih skupinah in jim jih glede na starost tudi prilagodimo. **Program DiZit** je ravno tako potekal ob predvidenih datumih. Na Dnevih fizike smo izostanek TŠČ Maribor (bolezen), ki imajo tradicionalno prikaze ob petkih, nadomestili s prikazi v organizaciji Slovenskega planinskega muzeja. V letu 2019 beležimo večji obisk na prikazih Nikole Tesle, kar je tudi posledica boljših pogojev v prenovljeni Predavalnici Nikole Tesle. V MPT so bile v preteklem letu so najbolj obiskane delavnice za šolske skupine (npr. poštni rog, štampiljke, telegraf).

Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdajanje publikacij: katalogov, vodnikov in

periodika v letu 2019						
	Naslov publikacije	Avtor	Naklada	Višina načrtovanih sredstev v usklajenem programu dela (v €) (MK in drugi viri)	Višina porabljenih sredstev za realizacijo publikacije (v €) (MK in drugi viri)	Indeks odstopanja: Načrtovano /porabljeno
1	Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991		400	9.500	9.500	
2	Človek na luni		400	1.000	1.275	
3	Mašine za kovine		300	3.944	3.073	
4						
5						
6						
			skupaj	14.444	13.848	

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izdajanja publikacij (največ do 1.000 znakov brez presledkov)**:**
Vse publikacije so bile izdane v sklopu razstavnih programov in so zajete v tabeli Realizirani projekti/razstave v skladu z izdanimi odločbami in potrjenim programom dela. Pri izdajanju publikacij ni prišlo do bistvenih odstopanj.

Realizacija promocijske dejavnosti muzeja, načini promocije in ocena doseženih ciljev (največ do 1.000 znakov brez presledkov)

- V letu 2019 smo izdali večjezične zloženke TMS in zloženke za srednje ter osnovne šole. Redno smo obveščali javnost preko mesečnih, tedenskih in obvestil za šole ter natisnili tudi zloženke z občasnim programom za 2019. Vse materiale smo pošiljali o e-pošti in klasični pošti. Dogovorili smo se za cenovno dostopne oglase v tiskanih medijih in promocijskem zemljevidu. Program smo promovirali predvsem na lastni spletni strani, družbenih omrežjih in drugih brezplačnih portalih in tiskanih medijih za objavo dogodkov in prireditev. Za spremljanje objav je skrbela clipping agencija.
- V letu 2019 smo opazili izjemni medijski odziv in odziv zainteresirane javnosti na razstavi »Človek na Luni« ter *Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991*. O razstavi *Vzhodno od raja* je clipping agencija zabeležila preko 50 medijskih objav, o razstavi *Človek na Luni* pa preko 100. Nekateri mediji pa niso bili vključeni v poročilo.
- Za razstavo *Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991* smo večinski del sredstev za promocijo pridobili iz EU projekta (oglaševanje na avtobusu, promocijske razglednice, promocijski filmček, ki ga je pripravila Slovenska tiskovna agencija, tisk vabil in plakatov). Dodatno smo promovirali v dnevnem časopisu ter na plakatni akciji, ki je potekala čez celo leto. Zaradi velikega zanimanja oglaševalcev, smo lahko del zneska kompenzirali z brezplačnimi vstopnicami. Organizacijo odprtja razstave smo delno krili iz EU in lastnih sredstev.
- Za razstavo *Človek na Luni* smo se dogovorili za nižji strošek oglaševanja na avtobusu in zato del sredstev porabili za natis in distribucijo promocijskih razglednic. Z založbo Felix smo pripravili izložbi v knjigarni na Čopovi ulici v Ljubljani.
- Razstavo *Mašine za kovine* smo promovirali po klasičnih kanalih in tiskanih dnevnih časopisih ter izdajo koledarja TMS za leto 2020.
- Številna gostovanja razstave o Petru Florjančiču *Živeti sanje* so bila vsakič medijsko odmevna in dobro obiskana.
- V sklopu projekta »Noč ima svojo moč« smo aktivno sodelovali s programom in promocijo.
- Pripravili smo novoletno e-voščilnico za 2020 kot napovednik nove občasne razstave o industrijskih robotih.
- Promocija MPT je potekala v okviru promocije TMS, posamično in v okviru programov, v

katerih aktivno sodelujemo. Podaljšali smo oglaševanje na primestnem avtobusu.

III. ODKUPI PREDMETOV PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Odkupi premične kulturne dediščine (vpisujte le odkupe v vrednosti nad 500 EUR)		
Pridobljen predmet - odkup	Cena/vrednost (v €)	Financer *
Predmeti Muzeja pošte in telekomunikacij (800:LJU;0006724, 800:LJU;0006725, 800:LJU;0006726, 800:LJU;0006727, 800:LJU;0006728, 800:LJU;0006729, 800:LJU;0006730, 800:LJU;0006732, 800:LJU;0006733, 800:LJU;0006734, 800:LJU;0006735, 800:LJU;0006736, 800:LJU;0006737, 800:LJU;0006738, 800:LJU;0006739, 800:LJU;0006740, 800:LJU;0006743, 800:LJU;0006744)	**580 / 580**	**Lastna sredstva**
SKUPAJ	**580 / 580**	**Lastna sredstva**

**(vpiše se MK, drugi proračunski viri, sponzorji, donacija, lastna sredstva)*

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izvajanja odkupov premične kulturne dediščine (največ do 500 znakov brez presledkov):

Večino muzejskega gradiva v letu 2019 je TMS pridobil kot darilo/donacijo. Od tega predstavljajo največji delež predmeti za razstave: *Mašine za kovine* (Finomehanična delavnica Kunaver), *Tehnika za šport*, *Človek na Luni* in *Roboti.si* ter predmeti s področij zbirk: filatelistično in drugo gradivo s področja zgodovine PTK (znamke, telefoni idr.), predmeti elektrotehnike (Iskra), slovenskih znanstvenikov in izumiteljev (Mavretič), tiskarstva, tekstila, pisarniške tehnike, prometa, kmetijstva, lovstva in medicine. TMS je v 2019 iz lastnih sredstev odkupil le zbirko predmetov s področja pošte in telekomunikacij.

DODATEK:

A. PROSTORI

Podatki o količini m² novo pridobljenih prostorov v letu 2019		
Naslov:	Površina (m²):	Namembnost (depoji, razstavni prostor, delavnice, uprava…)
SKUPAJ		

Zbirnik prostorov za izvajanje dejavnosti v letu 2019 ***Navodilo:*** skupna površina prostorov v m² naj se ujema s tabelo »Popis objektov in prostorov«	Površina v m²
Razstavni prostori za stalne razstave	6299
Razstavni prostori za občasne razstave	442
Prostori za poslovno dejavnost	70
Prostori kustodiatov in dokumentacije	331
Prostori za namen izvajanja vsebin spremljevalnih pedagoško/andragoških programov	329
Konservatorsko-restavratorske delavnice	411
Knjižnica	58
Dislocirane enote – razstavna dejavnost	448
Depoji	4136
Muzejska trgovina	37
Drugo	2757
SKUPAJ površina prostorov za vse dejavnosti	15318

B. INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Investicijsko vzdrževanje s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2019			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
Nujna statična sanacija zahodnega traka	143.000	148.232	
Priprava dokumentov za izdelavo idejnega načrta	40.300	31.549	
SKUPAJ	183.300	179.781	

Nakup opreme s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2019			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
a) Oprema za vzpostavitev in izboljšanje sistema varovanja:			

Vpišete vrsto opreme			
b) Oprema za ureditev depojev:			
c) Oprema za restavratorske delavnice:			
c) Oprema za razstave:			
Nujna oprema za dvorano Nikola Tesla	10.700	14.219	
e) Računalniška oprema za delovni proces			
f) Drugo (navedite):			
SKUPAJ	10.700	14.219	

Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme iz drugih virov				
Namen	Vir	Odobrena sredstva	Porabljena višina sredstev	Opombe
Nujna računalniška oprema in oprema za izboljšanje sistema varovanja	lastna		5.400	
Oprema za razstave	lastna		7.030	
Drobni inventar	lastna		2.610	
eksponati	lastna		1.362	
SKUPAJ			16.402	

C. ZAPOSLENI

Število zaposlenih po področjih dejavnosti muzeja na dan 1.1.2019				
Dejavnost		**Financer MK**	**Drugi viri**	**SKUPAJ**
Poslovna dejavnost	Direktor	1	0	1
	Pomočnik direktorja	0	0	0
	Služba za komunikacije	1	0	1
	Finančni delavci	1	0	1
	Administrativni delavci	1	0	1

SKUPAJ – poslovna dejavnost		4	0	4
Tehnična služba	Tehnični delavci (vzdrževalec, vratar, receptor, hišnik, varnostnik, kurir, čistilec)	9	0	9
	Informatiki, dipl. inf. sistemski inženirji	0	0	0
SKUPAJ – Tehnična služba		9	0	9
Strokovna dejavnost	Kustosi	9	1	10
	Konservatorji, restavratorji	7	0	7
	Drugi strokovni delavci	2	2	4
SKUPAJ - Strokovna dejavnost		18	3	21
VSI SKUPAJ (poslovna dejavnost, tehnična služba, strokovna dejavnost)		31	3	34

Število zaposlenih glede na vrsto zaposlitve na dan 1.1.2019	**Strokovni delavci**	**Tehnična služba in informatika**	**Uprava**	**SKUPAJ**
a) Redno zaposleni za nedoločen čas:	**18**	**9**	**4**	**31**
• od tega s krajšim delovnim časom:	**0**	**0**	**0**	**0**
b) Število zaposlenih za določen čas:	**0**	**0**	**0**	**0**
• od tega s krajšim delovnim časom:	**0**	**0**	**0**	**0**
c) Občasno, projektno zaposleni po podjemni pogodbi (število izvajalcev na dan 3.1.2019)	**5**	**4**	**0**	**9**
• Skupno število vseh sklenjenih podjemnih pogodb v letu 2019	**5**	**4**	**0**	**9**
• Od tega število sklenjenih podjemnih pogodb z osebami statusom samozaposlenega v kulturi v letu 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
d) Občasno, projektno zaposleni po pogodbi o avtorskem delu	**25**	**0**	**0**	**25**
• Skupno število sklenjenih avtorskih pogodb v letu 2019	**25**	**0**	**0**	**25**
• Od tega število sklenjenih avtorskih pogodb z osebami s statusom samozaposlenega v kulturi v letu 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
e) Študentsko delo (*število izvajalcev na dan 3.1.2019*)				
• Skupno število vključenih študentov v študentsko delo v letu 2019	**72**	**18**	**0**	**90**
• Skupno število opravljenih ur študentskega dela v letu 2019	**5334**	**1333**	**0**	**6667**
f) Prostovoljci, neplačani delavci (število izvajalcev na dan 3.1.2019)	**0**	**0**	**0**	**0**
• Skupno število prostovoljcev v letu 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
• Skupno število opravljenih ur prostovoljnega dela v letu 2019	**0**	**0**	**0**	**0**
Število vključenih izvajalcev v javna dela v letu 2019	**0**	**0**	**0**	**0**

Število zaposlenih v muzeju glede na starost ***Navodilo:*** vpiše se stanje zaposlenih, ki jih financira MK na dan 1.1.2019		
starostni razredi	število vseh zaposlenih	število zaposlenih - strokovna dejavnost
do 29 let	1	1
od 30 do 39 let	5	3
od 40 do 49 let	6	3
od 50 do 59 let	16	9
nad 60 let	3	2
SKUPAJ	31	18
Povprečna starost zaposlenih strokovnih delavcev		50 let

D. DOSTOPNOST DO PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Navedite izboljšave za dostopnost do kulturne dediščine gibalno in senzorno oviranim osebam v letu 2019:

V letu 2019 smo implementirali novo spletno stran muzeja. Nova stran omogoča enostaven preklop velikosti pisave in preklop na močan kontrast.
Ob statični sanaciji dela zahodnega trakta grajskega kompleksa v Bistri smo zaradi dotrajanosti stopnišča, ki premošča kapelico Sv. Jožefa, uspeli zgraditi nov mostovž. Tako je omogočen prehod, ki povezuje južni in severni del trakta, gibalno oviranim.
V letu 2019 smo v MPT izboljšali dostopnost do stalnih zbirk za slepe in slabovidne s pomočjo avdiovodnikov in dodatnih predmetov, ki so na voljo za tipanje.
Za slepe in slabovidne smo v Bistri in MPT pripravili tudi posebna vodenja za različne starostne skupine.

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2019 – Tehniški muzej Slovenije, Bistra pri Vrhniki
Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabel z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina	0	2956		2956	0
izdana brezplačna vstopnica odrasli	0	4396		4396	0
izdana brezplačna vstopnica družina	0	5393		5393	0
plačana vstopnica otroci in mladina	4,00	1048	553	1601	6536
plačana vstopnica odrasli	6,50	7584	2282	9866	50.277
plačana vstopnica - družina	13,00	1789		1789	23.272
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	3,00	13346	722	14068	42.204
Plačana vstopnica skupina odrasli	5,00	3223	358	3581	14.907
SKUPAJ		39735	3915	43650	137.196

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2019 – dislocirana enota Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec

Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabel z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina	0	958	33	991	0
izdana brezplačna vstopnica odrasli	0	970	8	978	0
izdana brezplačna vstopnica družina	0	160	0	160	0
plačana vstopnica otroci in mladina	2,00	418	5	423	1.098
plačana vstopnica odrasli	2,50	257	37	294	774
plačana vstopnica - družina	6,00	49	1	50	333
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	1,60	2038	146	2184	3494
Plačana vstopnica skupina odrasli	2,00	442	0	442	912
SKUPAJ		5292	230	5522	6.611

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2019 – dislocirana enota Depo Soteska

Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabele z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina	0				
izdana brezplačna vstopnica odrasli	0	5		5	0
izdana brezplačna vstopnica družina	0				
plačana vstopnica otroci in mladina					
plačana vstopnica odrasli	1,30	10	0	10	13
plačana vstopnica - družina					
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	1,10	76	0	76	83,60
Plačana vstopnica skupina odrasli	1,25	123	0	123	151,90
SKUPAJ		214	0	214	248,50

Ocenjeno število vseh obiskovalcev, ki niso prejeli vstopnice *(npr.: odprtja razstav…)*	410
Število uporabnikov digitalnih vsebin na spletni strani muzeja	35.368
Število zunanjih uporabnikov muzejskega gradiva v dokumentaciji	11

E. DEJAVNOST SPECIALNE KNJIŽNICE ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Število enot knjižničnega gradiva v specialni knjižnici (do 31.12.2019)	**13.565**
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z nakupom v letu 2019	**63** (**0** monografskih in **63** serijskih)
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z izmenjavo v letu 2019	**18** (**7** monografskih in **11** serijskih)
SKUPAJ	**81**
Število strokovnih delavcev v knjižnici	**0**
Število zunanjih uporabnikov v knjižnici	**2**
Dostopnost do elektronskih publikacij	da (ne) *(obkrožite)*
Površina prostorov, ki so namenjeni specialni knjižnici	**54** m²
Višina sredstev državnega proračuna porabljenih za nakup knjižničnega gradiva	**557** EUR

2. Posebni del – poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;

Pravne podlage za delovanje TMS so podane v sledečih predpisih:

- Pravno podlago za delovanje Tehniškega muzeja Slovenije dajejo ustanovitveni akt iz leta 2003 (Uradni list RS 60/03) ter sklepi o spremembah in dopolnitvah:
- Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (Uradni list RS, 119/07),
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (Uradni list RS, 8/09),
- Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (Uradni list RS 78/14).
- Nacionalni program za kulturo,
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg) s podzakonskimi predpisi,
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg),
- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/12),
- Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/10),
- Pravilnik o pridobivanju nazivov v dejavnostih varstva kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 47/18) in drugi podzakonski predpisi s področja varstva kulturne dediščine,
- ICOM-ov kodeks muzejske etike,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKolP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18).

Ostali zakoni in druge pravne podlage, ki urejajo delovanje muzejev:

- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture (Uradni list RS, št. 41/94, 2/96, 106/00 in 56/02),
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US in 22/19 – ZPosS),
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP),
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF),
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19),
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1 in 33/19 – ZMVN-1A).

Muzeji smo poleg zaveze k ravnanju v skladu z nacionalno zakonodajo zavezani tudi delovanju v skladu z definicijo muzeja svetovne muzejske organizacije pod okriljem UNESCA – ICOM (muzeji so nepridobitne ustanove, namenjene evidentiranju, zbiranju, hrambi, konservaciji in restavriranju, dokumentiranju, proučevanju ter popularizaciji premične kulturne dediščine) in ICOM-ovemu kodeksu muzejske etike.

Muzeji ob upoštevanju nacionalne zakonodaje in Strategije kulturne dediščine 2020–2023 sledimo smernicam evropske strateške usmeritve (Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje (2017), Unescovo Priporočilo o zaščiti in promociji muzejev in zbirk, njihove raznolikosti in vloge v družbi (2015), sklepi Sveta EU o participativnem upravljanju kulturne dediščine (2014), priporočila

Komisije EU o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva in digitalnem arhiviranju (2011)).

2. Dolgoročni cilji posrednega uporabnika, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oz. področnih strategij in nacionalnih programov;

Dolgoročni cilji Tehniškega muzeja Slovenije izhajajo iz osnovnega poslanstva in sprejete strategije muzeja 2015–2019:

- prenova Bistre s poudarkom na gradu, ki je najbolj ogrožen, kot osrednje lokacije muzeja z večino razstavnih in depojskih prostorov - oblikovanje vsebinskega koncepta za prenovo kompleksa Bistra in priprava na obnovo;
- obnoviti in povečati atraktivnost zbirk, posodobiti dostop do zbirk;
- dopolniti muzejske zbirke z manjkajočimi vsebinami, ki so nujne za razumevanje razvoja znanj s področja tehnike, znanosti in inovacij v Sloveniji;
- povečati prepoznavnost TMS in povečati število obiskovalcev muzeja, zlasti na segmentu individualnih obiskovalcev in tujcev;
- širitev obsega in kakovosti pedagoško-andragoške ponudbe;
- skrb za nadaljevanje obnove in prenove objektov v upravljanju;
- ureditev depojske problematike za zagotavljanje ustreznih prostorskih, klimatskih in varnostnih zahtev hranjenja eksponatov (problematika eksponatov večjih dimenzij);
- povezovanje s partnerji iz gospodarstva in z izobraževanimi institucijami, predvsem s področja tehničnih strok;
- vključevanje v evropske projekte s področja tehniške dediščine;
- zagotavljanje in skrb za stalno rast lastnega dohodka;
- ureditev poslovnih prostorov in knjižnice;
- ohraniti položaj enega najbolj prepoznavnih in obiskanih slovenskih muzejev.

Osrednji razstavni prostori TMS so v grajsko samostanskem kompleksu Bistra. Muzej pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu deluje v skladu s programom. Razmerja za uporabo Polhograjske graščine, kljub stalnim poskusom, še niso urejana, zaradi odklanjanja s strani občine. Ne glede na navedeno, z lokalno skupnostjo in JZ Polhograjska graščina skušamo konstruktivno sodelovati, tudi na EU projektih, kar se med drugim kaže v uspešno izpeljanem in sprejetem Polhovem doživljajskem parku. V letu 2019 smo v Polhograjski graščini namestili odštevalne števce za elektriko, kar bo omogočilo obračunavanje porabe energije.

Status depoja v Soteski zaradi zahteve lastnika KZ Krka po najemnini še vedno ni rešen. Občina Dolenjske toplice je neformalno izrazila interes po odkupu, vendar do pravne ureditve lastništva in uporabe depoja še ni prišlo. MK je pozvalo TMS, da pojasni potrebo po tem depoju. V TMS menimo, da bi bila najustreznejša rešitev odkup s strani občine, ureditev muzeja v sklopu občinske dejavnosti, TMS pa bi lahko prispeval vsebinsko primerne eksponate in strokovno pomoč. Selitev iz teh depojev bi v tem trenutku pomenila dodatni najem prostorov na drugi lokaciji in s tem povezane dodatne stroške.

Do dogovora z Mestno občino Novo Mesto glede muzejske zbirke IMV še ni prišlo, dogovarjanja v sodelovanju z Dolenjskim muzejem pa še potekajo. V letu 2019 smo v Drgančevje preselili razstavo *Martin Sever, oče slovenskega kombija* in tako obogatili razstavni program.

V letu 2015 je MK obnovilo objekt v Pivki, ki je bil namenjen depojem treh muzejev, med njimi tudi TMS. Zaradi neustreznosti in pomanjkanja kvalitete izvedbe, so se dela podaljšala do konca leta 2016. S selitvijo smo zato lahko začeli šele spomladi 2017. Del oglednega depoja v pritličju smo odprli za javnost septembra 2017, drugi del, v prvem nadstropju, pa septembra 2018. V letu 2019 je prišlo do pozitivnega premika, saj je MNZS kot upravljalec prejel sredstva za izvedbo steklenih pregrad v oglednem depoju TMS. To pomeni kvalitativen preskok pri upravljanju z oglednim delom in zaščito predmetov pred odtujitvijo oz. poškodovanjem. Selitev iz Bistre v zaprte dele depojev bo potekala tudi v letu 2020. Depo na Ptuju urejamo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev. Najeto skladišča JZ RS za blagovne rezerve v Kočevju je zelo polno, saj v njem hranimo predvsem večje predmete – muzealije, ki jih v Pivko ne moremo preseliti.

Depojska problematika ostaja za TMS pereč problem, saj se depoji nahajajo na različnih lokacijah. S tem nastajajo dodatni stroški (neprimernost objekta, najemnina, potni stroški …). Iščemo dolgoročno celovito rešitev, ki bi muzeju prinesla koncentracijo depojskih prostorov primernih tudi za večje

predmete, pri čemer se za to kažejo vedno večje potrebe. Ena izmed možnosti bi bila tudi v Tržiškem BPT, kjer bi bil lahko depojski prostor urejen za več muzejev. Po končani selitvi in zapolnitvi depojev v Pivko bo možno oceniti, koliko prostora za depoje dejansko še vedno potrebujemo. Problematiko smo predstavili tudi Službi za premično dediščino, ki je v letu 2019 izvajala pregled muzejskih depojev.

Leta 2018 smo s sredstvi MK prenovili Predavalnico Nikole Tesle. V letu 2019 pa smo prejeli dodatna sredstva MK za nakup tehnične opreme (projektor, zvočniki), stolov in vitrin, ki bodo omogočali predstavitve zbirk in manjše razstave. Prostor je izjemno funkcionalen, ogrevan in je postal nepogrešljiv del ponudbe muzeja, zanimiv tudi za izvajanje dogodkov drugih institucij in podjetij.

Pripravili smo podlage za reorganizacijo kustodiatov. Glavni namen reorganizacije je strokovno pokrivanje doslej manjkajočih področij znanosti in tehnike, kakor tudi nova konceptualna zasnova muzejske postavitve ob prenovi grajskega kompleksa v Bistri. Delno smo že začeli prilagajati tudi zbiralno politiko ter pokrivati nova področja.

Ob dolgoročnih načrtih je potrebno izpostaviti nujno potrebno prenovo grajsko samostanskega kompleksa Bistra. V letu 2019 so bile izdelane vse strokovne podlage, ki so potrebne za pripravo idejnega načrta prenove Bistre. Želimo si, da bi v prihodnje prejeli sredstva za njegovo pripravo. Kljub temu je MK v letu 2019 odobrilo sredstva za statično sanacijo dela zahodnega trakta. Tako smo uspeli sanirati in rešiti pred nadaljnjim propadanjem kapelico Sv. Jožefa. S smotrnim načrtovanjem in učinkovito organizacijo nam je uspelo zgraditi tudi mostovž, ki premošča kapelico. S tem smo pridobili na dostopnosti severnega dela tega trakta (lovski oddelek), historični prostor v kapelici pa je pridobil na kvaliteti in vsebini. MK smo skupaj z ZVKD zaprosili za sredstva za restavriranje tega dela objekta.

Izvedene geodetske meritve so pokazale, da bo potrebno v nekaterih delih urediti mejo. Zlasti problematičen je del, kjer se je izkazalo, da muzejski objekti ležijo na zasebnem zemljišču. Potrebno bo urediti odkup in parcelacijo.

Izvedena prometna študija je pomemben korak k integriranju le-te v prostorsko načrtovanje Občine Borovnica in Občine Vrhnika. S tem smo pridobili nove podlage za pripravo dolgoročne strategije ureditve prometa in izgradnjo obvoznice mimo Bistre.

V TMS si želimo, da bi se našla dolgoročna rešitev tudi za razstavljanje večjih predmetov, ki jih hranimo v naših depojih in bi jih lahko predstavili javnosti na ustreznem prostoru. TMS bo aktivno in angažirano sodeloval pri iskanju možnosti za rešitev te problematike.

3. Letni cilji posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela - kratek povzetek letnih ciljev iz programa dela

Letni cilji TMS tako pri uresničevanju javne službe, kakor tudi v programskem sklopu so bili realizirani.

Presegli smo načrtovano število inventariziranih predmetov ter na spletni strani objavili načrtovano število predmetov. Za 64% smo presegli načrtovano število konserviranih predmetov, za 41% restavriranih predmetov. Ob tem velja izpostaviti izjemen trud konservatorsko-restavratorske službe ter sprotno prilagajanje nastali situaciji v koordinaciji z vodstvom muzeja in kustosi, saj jim je uspelo, kljub dolgotrajni bolezni sodelavca, preseči načrte.

Proučevanje je potekalo v skladu z načrtom, kljub temu pa zaradi objektivnih razlogov, ni prišlo do končne realizacije oz. cilja na dveh področjih:

- Valvasorjevi grafični dnevi niso bili izvedeni zaradi spremenjenega programa glavnega organizatorja Javnega zavoda Bogenšperk.
- Projekt »Tehniška dediščina Ukanca ob slapu Savica« ni bil fizično izveden zaradi težav Planinskega društva Ljubljana Matica z legalizacijo objekta, kljub temu, da je proučevanje potekalo.

Dodatno je potekalo proučevanje s področja MPT:

- Po kreativni poti do znanja – Postiljonova kočija oz. Kam je izginil postiljonov poštni rog?
- OK-iTMS: Optične komunikacijske tehnologije v interaktivnem tehniškem muzejskem okolju
- Kustosinja pedagoginja MPT se je udeležila mednarodne delavnice: 2019 International Training Workshop on Capacity Building for Professionals of Science Centers and Museums.

Mednarodne delavnice so plod aktivne angažiranosti TMS v združenju ICOM – CIMUSET, Chinese Association of Natural Science Museums CANSM. Udeležbo na delavnici je finančno podprl Kitajski muzej znanosti in tehnike (China Science and Technology Museum). Tehniški muzej Slovenije je pokril potne stroške.

V letu 2019 je potekala priprava na srečanje članov MUT v Bistri, ki je bilo izvedeno januarja 2020. Prilagajanje vsebin in priprave na selitev razstave *Skoraj vse o zvoku* so potekale v letu 2019. Realizacija je načrtovana za leto 2020.

V okviru II. Sklopa smo realizirali vse zastavljene cilje:

- Pedagoško-andragoški program,
- Dnevi znanosti in tehnike DiZiT,
- Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991,
- Človek na Luni,
- Delavnica za obdelavo kovin – Mašine za kovine,
- Zgodovina Polhograjske graščine (1945-1969) in zgodovina šolstva na Polhograjskem,
- Cankar, ne jezi se,
- Zgodovina pošte v 2. polovici 20. stoletja in Muzejska pot Dotakni se!.

Izdali smo tudi vse načrtovane kataloge ob razstavah (Vzhodno od raja, Človek na Luni in Mašine za kovine).

V letu 2019 smo prejeli sredstva za investicijsko vzdrževanje, nakup opreme in digitalizacijo učnih ur:

- statično sanacijo dela zahodnega trakta grajskega kompleksa Bistra;
- pripravo dokumentov potrebnih za izdelavo idejnega načrta (geodetske izmere s parcelacijo in izrisom komunalnih vodov, prometna študija);
- nakup opreme za prenovljeno Predavalnico Nikole Tesle;
- digitalizacijo.

Za izvedbo smo pripravili DIIP in uspešno realizirali načrtovano investicijsko vzdrževanje, nakup opreme in digitalizacijo.

4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upoštevaje fizične, finančne in opisne kazalce, določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti.

V letu 2019 smo v celoti dosegli zastavljene cilje oziroma jih presegli (inventarizacija 102%, digitalizacija 100%, konserviranje predmetov – lastna zbirka 164%, restavriranje predmetov 141%). Pospešena inventarizacija rezultira v izpolnjenih ciljih, ki smo jih dosegli tudi z načrtovano dodatno pomočjo zunanjih sodelavcev in učinkovitim načrtovanjem dela.

Podrobnejša analiza opravljenega dela se kaže v sledečih rezultatih:
Evidentiranje: Število evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2019 **pridobljeni** in obdelani do stopnje akcesije (112 muzejskih predmetov), je bilo nekoliko nižje od leta 2018 (269). Vendar pa je bilo dodatnih 1006 enot pridobljenega gradiva še v postopku nadaljnje strokovne obdelave (skupno 1377 enot), kar skupno pomeni večkratni presežek plana in realizirano kvoto zadnjih desetih let. Večina novo pridobljenega gradiva se nanaša na intenzivno zbiranje predmetov na terenu za načrtovanje prihodnjih razstav. Evidentirali smo precejšnje število predmetov na terenu, ki pa **niso bili pridobljeni** in izkazujejo presežek načrtovanega deleža identificiranja dediščine na terenu (160 predmetov iz zbirke fizikalnih učil italijanske gimnazije Gian Rinaldo Carli v Kopru). Dodatno so bili med evidentirano gradivo vpisani predmeti Slovenskega lovskega muzeja, za katere še vedno ni rešeno lastništvo: v postopku revizije fonda v Lovskem depoju je bilo evidentiranih 551 predmetov (311 enot rogovja, 17 dermoplastik avtohtonih živali, 27 starih razglednic, lovska odlikovanja, plakete, medalje, značke).

Inventarizacija: Realizacija je bila 102%, od tega je 26 % novo pridobljenih muzealij (268 enot), ostalo (74 %) inventariziranega gradiva (744 enot) pa je delež revizije fonda in naknadne inventarizacije, v preteklosti pridobljenih, a neobdelanih predmetov iz depoja. V skladu z akcijskim načrtom dokumentacije in digitalizacije je cilj v letih 2019/20 digitalizirati in opraviti revizijo/inventuro fundusa predmetov TMS. Realizirali smo zastavljene cilje in uspešno uredili zbirke ali dele zbirk, ki se ne uvrščajo v redno delo obstoječih kustodiatov (medicinska, železničarska, pisarniška tehnika in

fotografska zbirka). Večina inventariziranega gradiva je za načrtovane razstave ter postavitev oglednih zbirk v Pivki in v Bistri v novi dvorani Nikole Tesla.

Digitalizacija: V TMS dokumentacijo od leta 2002 vodimo digitalno, v računalniški bazi podatkov Kronos (Dimenzija); izjema sta lovska in ribiška zbirka zaradi statusa predmetov. Glede na smelo načrtovano število inventariziranih premetov (akcijski načrt dokumentacije TMS 2019–20) je bila realizacija digitalizacije 102 %. Dokumentacijo vseh postopkov obdelave predmeta vodimo elektronsko v bazi. Vsi inventarizirani predmeti v l. 2019 (1012 muzealij) so digitalizirani. Zabeležena je tudi natančna lokacija predmeta. Digitalna inventarna knjiga je na dan 31. 12. 2019 štela 6745 muzealij.

Digitalizacija – objave na spletni strani muzeja: Načrt je realiziran v celoti. Na novo spletno stran TMS (www.tms.si/digitalne-zbirke/) smo v sklopu Digitalne zbirke v preteklem letu objavili 160 novih muzealij (slika in podatki) iz naslednjih zbirk: računski stroji, graverstvo, izdelovanje oblačil, motocikli, kolesa, cestna vozila, obdelava lesa, znamke, sečnja lesa, urejanje gozdov, astronavtika, tehnika za šport, kmetijstvo, tehnika stekla.

Konserviranje in restavriranje: Načrtovano število konserviranih predmetov smo močno presegli, saj smo preventivno konservirali večje število manjših predmetov, ki smo jih preselili v Pivko. Restavrirali smo tudi več predmetov, ker je bilo poleg velikih predmetov za razstavo Mašine za kovine, v delu še veliko manjših. Kip Lovrenca Koširja so nam restavrirali v RC, dva predmeta iz geodetske zbirke pa je restavriral zunanji sodelavec.

Proučevanje je potekalo v skladu z načrtom. Do odstopanj je prišlo na dveh področjih zaradi objektivnih okoliščin drugih partnerjev (Bogenšperk, Tehniška dediščina Ukanca) oz. z zamikom izvedbe (izvedba dogodkov bo v letu 2020 – srečanje MUT in gostovanje razstave *Skoraj vse o zvoku* v Zagrebu).

V skladu s sprejetim programom dela smo izvedli celoten II. programski sklop, vključno z načrtovanim izidom publikacij. Razstave in intenzivnejša promocija so imele pozitiven učinek, saj je bil obisk v Bistri v letu 2019 izjemno dober (43650 obiskovalcev), skupaj pa nas je obiskalo 49386 obiskovalcev. Glede na zbrane podatke, gre zasluga predvsem kvalitetni promociji ter zanimivim in aktualnim razstavam (ob 50-letnici pristanka na Luni, nostalgična razstava o založbi Jugoton in odprtje nove stalne razstave s področja kovinarstva). V letu 2019 smo prvič odprli vrata za obiskovalcev v Bistri tudi ob kulturnem prazniku, 8. 2., in presegli pričakovan obisk (2500 obiskovalcev). V letu 2019 beležimo boljši obisk tujcev kot v preteklih letih (8,4% vseh obiskovalcev muzeja). Ponovno smo prejeli tudi priznanje In Your Pocket za najboljšo destinacijo v okolici Ljubljane. Udeležba na spremljevalnih programih je sledila pozitivnim trendom obiska.

Finančni učinek povečanega obiska in z letom 2019 sprejetega cenika izkazuje bistveno večji prihodek iz naslova vstopnin. Zato smo v letu 2019 dodatno obogatili program in razstavne vsebine:

- Postavili smo razstavo v prehodnem hodniku gradu Bistra.
- Končali smo s postavitvijo sistema usmerjevalnih tabel in postavili dodatni pano Dotikanje ne/dovoljeno, namenjen ozaveščanju obiskovalcev glede dotikanja predmetov in prepovedi le tega.
- Začeli smo s prenovo tabel/panojev lovskega oddelka.
- Predavalnico Nikole Tesle smo konceptualno opremili s panoji o izumitelju Nikoli Tesli ter vitrinami za občasne razstave, ki smo jih financirali delno s sredstvi MK in delno iz lastnih sredstev.
- Postavili smo občasno razstavo študentskih projektov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani *Kartuzija Bistra – razmislek o samostanu Bistra in Tehniškem muzeju Slovenije*.

V letu 2019 smo prejeli dodatna sredstva za investicijsko vzdrževanje, nakup opreme in digitalizacijo, v višini 199.357 EUR. Vse investicije smo izvedli v skladu z načrtom. Pri statični sanaciji dela zahodnega trakta grajskega kompleksa v Bistri se je med samo sanacijo izkazalo, da je obstoječe stopnišče, ki premošča kapelico sv. Jožefa, v zelo slabem stanju in zato nevarno. Zato smo v sodelovanju z ZVKD OE Ljubljana, GI ZRMK in izvajalcem del uspeli pripraviti načrt za nov mostovž in ga tudi izvedli. S tem smo poleg same varnosti, povečali dostopnost do severnega dela trakta, sam prostor pa je dodatno pridobil na funkcionalnosti.

Z lastnimi sredstvi smo pridobili dva nova eksperimenta, ki dopolnjujeta poizkuse Nikole Tesle v višini 3.835 EUR.

V letu 2019 je TMS prejel Valvasorjevo nagrado za razstavo odprto leta 2018 *Znanje brez meja* (avtorici kustosinji Irena Marušič in Estera Cerar v sodelovanju z drugimi kustosi muzeja). Interdisciplinaren pristop in družbeno angažirana ter aktualna problematika so bili poglavitni razlogi za podelitev nagrade. Zanimiva tematika razstave je tudi razlog, da načrtujemo v letu 2020 gostovanje razstave v tujini (Gorica, Italija in Cleveland, ZDA).

Na pobudo MK je TMS začel s pripravo načrta reševanja predmetov premične dediščine v primeru požara iz grajskega kompleksa v Bistri. Problematika, organizacijski izzivi in delni rezultati projekta so bili predstavljeni na srečanju direktorjev javnih zavodov, ki ga je organiziralo MK v Mariboru 23. 10. 2019.

Aktivnosti EU projektov so potekale v skladu z načrti. V letu 2019 smo končali s projekti Sounds of Changes, In Case You Didn't Know (ICYDK), Lokalni produkti Blagajeve dežele, OK-iTMS in Noč ima svojo moč. Aktualna tema s področja varstva intelektualne lastnine in sodelovanje z Uradom za intelektualno lastnino so pripomogli k uspešnemu gostovanju razstav *ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo* in *Živeti sanje: Stoletnica Petra Florjančiča*. Kot partnerji smo začeli z delom na projektu HECTOR, ki temelji na usposabljanju in kompetencah turističnih operatorjev na področju industrijske kulturne dediščine. Iz projekta Sounds of Changes se je financirala razstava *Vzhodno od raja – Jugoton 1947–1991* v znesku 15.717 EUR.

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela (po potrebi);

V letu 2019 nismo zaznali večjih odstopanj oz. nedopustnih posledic pri izvajanju programa dela.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let – za tiste kategorije, katerih načrtovanje in uresničevanje spremljamo vsako leto in po isti metodiki;

V letu 2019 smo načrtovali intenzivno inventarizacijo. Zastavljeni načrt smo dosegli in obenem za 243% povečali povprečje inventarizacije zadnjih petih let (l. 2018 515 predmetov, l. 2017 584 predmetov, l. 2016 452 predmetov, l. 2014 165 predmetov).

Konservatorsko-restavratorska služba je presegla načrtovano število konserviranih predmetov za 64% (821 predmetov) ter restavriranih za 41% (58 predmetov). Število le-teh pa je bilo večje kot v preteklih letih (l. 2018 709 konserviranih predmetov, l. 2017 611 konserviranih predmetov; l. 2018 36 restavriranih predmetov, l. 2017 52 restavriranih predmetov). Seveda je ob analizi samih številk treba upoštevati, da se predmeti med seboj zelo razlikujejo tako po velikosti kot zahtevnosti obdelave. Obenem smo v letu 2019 reševali kadrovske težave v konservatorsko-restavratorski službi zaradi dolgotrajne odsotnosti enega bolj izkušenih sodelavcev. Zato lahko ocenimo delo službe kot zelo učinkovito in predano.

Z rednim spremljanjem realizacije in primerjanjem z zastavljenimi cilji v programu dela na področju izvajanja javne službe na kolegijih in z rednim poročanjem, smo dosegli boljšo realizacijo in manjše tveganje odstopanja.

Obisk TMS je bil 19% večji od povprečja zadnjih petih let. Povečan obisk gre predvsem na račun povečanja obiska v Bistri (27% v primerjavi z letom 2018 in 23% več od petletnega povprečja). Večje število obiskovalcev in v lanskem letu uveden nov cenik so za 55% povečali prihodek od vstopnin v primerjavi s povprečjem zadnjih petih letih. Programov se je udeležilo 4% več obiskovalcev kot leto poprej, izrazito pa odstopa število obiskovalcev na demonstracijah Nikole Tesle, kjer v letu 2019 beležimo 2486 obiskovalcev, l. 2018 pa jih je bilo 1793. Povečanje gre predvsem na račun bistveno boljših prostorskih pogojev prenovljene predavalnice Nikole Tesle.

Manjše število obiskovalcev spletne strani v primerjavi z leti pripisujemo selitvi na nov strežnik in s tem uporabo drugega programa za sledenje obiska, ukinitvi gostovanja spletne strani Poletne muzejske noči na našem serverju in testnemu obdobju delovanja nove strani.

Obisk skupin, ki jih pripelje CŠOD, postopno upada. Lani je bilo v Bistri 2240 udeležencev oz. 5% manj udeležencev kot leto prej, v MPT pa 1550 oz. 29% manj kot preteklo leto. Razlog za manjše število je predvsem v odločitvah uporabnikov programa, da se za obisk dogovarjajo neposredno z muzejem.

Finančno smo leto 2019 zaključili z 12.113 EUR presežka prihodkov nad odhodki, oz. z 9.225 EUR presežka po denarnem toku.

Prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe so se v primerjavi z letom 2018 povečali za 32,32 %, predvsem zaradi povečanja števila obiskovalcev in zvišanja vstopnine ter podaljšanega delovnega časa muzeja. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (tržna dejavnost) so se nam povečali za 66,37 % v primerjavi z letom 2018, predvsem zaradi povečane prodaje v muzejski trgovini (bogatejša ponudba) in organizacije dogodkov v TMS.

V letu 2019 smo dvakrat objavili javni razpis za oddajo gostinskega lokala v Bistri. Žal smo bili v obeh primerih neuspešni, saj ni bilo interesentov. Za l. 2020 načrtujemo preoblikovanje razpisnih pogojev in ponovitev razpisa.

7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oz. župan (op. ni treba, v kolikor ni predpisanih meril) in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika. Priporočljivo je, da si vsak javni zavod za merjenje dosežkov pripravi svoje lastne kazalnike, ki odražajo pogoje delovanja, posebnosti dejavnosti in razmere pri delu;

V TMS vsa leta skušamo racionalizirati poslovanje. Zato stremimo h gospodarnosti in učinkovitosti, o čemer govorijo številne primerjave z ostalimi nacionalnimi muzeji; stroški delovanja in programa so med najnižjimi, prav tako število zaposlenih. Kljub vsemu smo eden bolj prepoznavnih slovenskih muzejev, med vodilnimi po številu obiskovalcev in raznolikosti programov. Uspešni smo pri pridobivanju EU projektov. Če k temu dodamo še velikost muzeja, razdrobljenost dislociranih enot in depojev po vsej državi ter široko mrežo sodelovanj z domačimi in tujimi institucijii, je očitno, da javna sredstva zelo koristno in učinkovito uporabimo. Z namestitvijo odštevalnih števcev za porabo električne energije v letu 2019 bomo lahko natančno opredelili stroške drugih uporabnikov v muzeju (CŠOD v Bistri, JZ Polhograjska graščina v MPT).

V letu 2019 smo, tako kot leto prej, veliko pozornosti namenili urejanju depojev (predvsem selitvi predmetov v Pivko) ter iskanju rešitve za depoje v Soteski, na Ptuju, Kočevju in v Borovnici, ki zaradi potrebnih investicij, potnih stroškov ali najemnin ostajajo dokaj veliko finančno in organizacijsko breme za TMS. Problematika depojev in stanje le-teh je bila v letu 2019 predstavljena tudi Službi za premično dediščino in muzeje.

Tehnične službe TMS s kvalitetnim delom specializiranih delavnic pripomorejo pri postavljanju razstav in vzdrževanju objektov, za kar v drugih ustanovah plačujejo zunanje izvajalce. V mali HE proizvedemo tudi nekaj elektrike. Trudimo se pridobiti čim več dodatnih sredstev. V letu 2019 smo nadaljevali s procesom menjave klasičnih z energetsko varčnimi žarnicami in svetili. Prihranek porabljene energije koristimo za ogrevanje z novo nameščenimi IR paneli ter na ta način ogrevamo več prostorov. Tako skušamo skrbeti za primernejše razmere za obiskovalce in zaposlene v muzeju.

Stalno spremljamo finančno stanje TMS, ravno tako mesečno sledimo potnim stroškom.

V letu 2019 smo po večletni analizi uvedli nov urnik delovanja muzeja v Bistri in nov cenik, ki sta stopila v veljavo s 1. 1. 2019. Urnik smo nekoliko poenostavili in v poletnem času ter za vikende podaljšali delovnik. Pri ceniku je največja podražitev pri cenah za posameznega odraslega obiskovalca, vstopnina za mlade in skupine pa se ni bistveno spremenila. Glede na pozitiven trend števila obiskovalcev je bila odločitev pravilna. Dvig cen v Bistri bi po naših izračunih, ob enakem obisku kot v preteklih letih, povečal prihodke za cca 15.000 EUR, ki naj bi jih namenili za obogatitev

programa in tekoče vzdrževanje. Dejanski prihodek od vstopnine se je povečal za 60%, prihodek od prodaje publikacij za 248%, prihodek od delavnic in vodstev pa za 13%. Povečanje izhaja iz višje vstopnine in večjega števila obiskovalcev.

Zato smo v letu 2019 povečan prihodek namenili pokritju dodatnih stroškov dela ter obogatitvi programa, razstavnih vsebin in tekoče vzdrževanje:

- Postavili smo razstavo v prehodnem hodniku gradu Bistra (1.988 EUR).
- Dokončali smo sistem usmerjevalnih tabel in pano Dotikanje ne/dovoljeno (3.263 EUR).
- Začeli smo s prenovo tabel lovskega oddelka (7.504 EUR).
- Predavalnico Nikole Tesle smo opremili s panoji o izumitelju Nikoli Tesli (624 EUR).
- Kupili smo vitrine za občasne razstave, ki so postavljene v Predavalnici Nikole Tesle, delno s sredstvi MK in delno iz lastnih sredstev (2.357 EUR).
- Postavili smo občasno razstavo študentskih projektov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani *Kartuzija Bistra – razmislek o samostanu Bistra in Tehniškem muzeju Slovenije*- (1.668 EUR).
- Kupili smo nov poskus za demonstracijo Ukročena elektrika, poskusi Nikole Tesle (3.835 EUR).
- Del sredstev smo namenili za sanacijo tal v dveh razstavnih prostorih, namenjenih stalni razstavi o tekstilni industriji (18.554 EUR).
- Uredili smo prehodni depo pri kovačiji (7.054 EUR).
- Uredili smo zid pri požarnih stopnicah (1.847 EUR).
- Sanirali smo dimnik na kovačiji (1.826 EUR).
- Kupili smo led luči in montirali IR panele: delavnice, blagajna, pedagoška delavnica (6.962 EUR).
- Pobelili smo del lovskega oddelka (4.263 EUR).
- Namestili smo varčne svetilke v prometni oddelek (2.614 EUR).

V letu 2019 smo nadaljevali z urejanjem arhivskega in dokumentarnega gradiva v sodelovanju z Arhivom RS, kjer so sprejeli Pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva Tehniškega muzeja Slovenije. Na ta način bomo lahko smotrneje uporabili prostor, brez odvečnega gradiva. Dragocenejše gradivo bomo hranili v prostorih na Tržaški. Za del gradiva smo uredili manjši prostor v Bistri.

Število zaposlenih je bistveno premajhno za nemoteno poslovanje tako velike ustanove; to rešujemo z zunanjimi izvajalci, kar povzroča dodatne stroške (npr. v Bistri sta redno zaposlena samo dva čuvaja). Problematiko rešujemo z zaposlitvami v okviru razpisa za javna dela in racionalno razporeditvijo glede na zaprtje muzeja v Bistri za posamezne obiskovalce v zimskem času. Na razpisu za pridobitev javnih del za leto 2019 smo bili uspešni (pet oseb). Poleg tega pa smo pridobili eno osebo na razpisu JSKD in jo zaposlili v MPT.

Realizacija investicijskega vzdrževanja je bila uspešna tako časovno kot finančno. Zato smo v okviru dodeljenih sredstev uspeli pri sanaciji dela zahodnega trakta izvesti tudi izgradnjo povezovalnega mostovža ter delno financirati nakup vitrin za Predavalnico Nikole Tesle. S tem smo pridobili dodatne razstane možnosti v muzeju.

8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika;

V TMS redno mesečno spremljamo izvajanje finančnega načrta, ki omogoča takojšnje ukrepanje v primerih odstopanj. Rezultat te prakse je dolgoletno stabilno finančno poslovanje. Pri izvajanju razstavnih projektov sledimo načrtovanim stroškom v skladu s pripravljenim programom.

Uredili smo celovito področje upravljanja delovnega časa, od planiranja dela in odsotnosti do evidentiranja vseh vrst dela in preračuna podatkov za pripravo obračuna plač**.** V istem sistemu uporabljamo tudi modul Potni nalogi, ki nudi enostavno upravljanje celotnega procesa službene odsotnosti, od napovedi do izplačila stroškov. Vodstvu omogočajo pregled vseh napovedanih, tekočih in preteklih službenih odsotnosti na enem mestu. V sistemu upravljanja delovnega časa so tudi javni delavci in študenti.

9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;

V letu 2019 smo uspešno realizirali zastavljene cilje v I. in II. sklopu nalog izvajanja javne službe. Realizirali smo vse načrtovane razstavne projekte in investicijska vzdrževanja ter nakupe opreme. Zaradi objektivnih razlogov ni prišlo do proučevanj na dveh področjih (Valvasorjevi grafični dnevi in Tehniška dediščina Ukanca ob slapu Savica). Realizacija srečanja MUT (januar 2020) in gostovanje razstave *Skoraj vse o zvoku* pa sta se prestavila na leto 2020.

10. Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialne razmere, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora in podobno

TMS je nacionalni muzej, ki svojih osrednjih razstavnih prostorov nima v prestolnici. Prisotnost muzeja v manjših občinah na obrobju Ljubljane nedvomno ugodno vpliva na lokalne razmere. Muzej je pomemben zaposlovalec ter kupec blaga in storitev, kar pozitivno vpliva na lokalno gospodarstvo. V današnjih okoliščinah je še bolj pomembno dejstvo, da je tudi reden plačnik. Zbirke v Bistri so eden najbolj prepoznavnih in obiskanih muzejev ter najbolje obiskana turistična destinacija v občini Vrhnika. Obiskovalci muzeja so priložnost za ostale ponudnike turističnih in kulturnih storitev. V l. 2019 je prišlo do tesnejšega sodelovanja z lastniki Gostilne Bistra in skupnih pobud pri trženju in promociji. Predstavljanje dejavnosti izobraževanih inštitucij v pedagoškem programu (Dnevi znanosti in tehnike) vpliva na razpoznavnost naravoslovnih poklicev in s tem posredno vpliva na gospodarstvo in socialne razmere. Bistra je z obstoječim javnim prevozom v praksi praktično nedostopna, zato je muzej pomemben generator dohodka tudi za ponudnike organiziranih avtobusnih prevozov. Poleg tega se TMS s prodajo lastne elektrike vključuje v gospodarsko energetsko omrežje. V letu 2019 je prišlo do pogovorov s Slovenskimi železnicami in Občino Borovnica glede možnosti ureditve prevoza turistov med železniško postajo Borovnica in Bistro.

V Polhovem Gradcu si moramo graščino deliti z lokalnimi uporabniki, ki pa imajo zato vedno na voljo ustrezno infrastrukturo in našo podporo. Muzej pošte in telekomunikacij v občino Dobrova-Polhov Gradec privabi največ obiskovalcev. Sodelovanje z lokalnim Javnim zavodom Polhograjska graščina je korektno in družinski produkt Polhov doživljajski park postaja vse bolj zanimiva destinacija, sodelovanje pa smo nadgradili tudi s skupno vstopnico.

Na pobudo TMS je Dolenjski muzej prevzel aktivnosti za dogovor prenosa IMV zbirke na njihov muzej in tako tudi s strani Občine Novo mesto zagotovil dodelitev ustreznih prostorov. TMS pa tudi v prihodnje namerava skrbeti z monitoringom in strokovnimi smernicami za ustrezno ravnanje s predmeti. Postopek še ni končan. Sodelovanje s Klubom prijateljev IMV je še naprej dobro. L. 2019 smo v njihove prostore preselili tudi razstavo *Martin Sever, oče slovenskega kombija*.

Pri ustvarjanju skupnih programov se povezujemo s ponudniki turističnih storitev in z lokalnimi organizatorji (JZ Ljubljansko barje, ZIC Vrhnika ….), saj posamezni poskusi kažejo, da so tovrstne akcije v javnosti in pri ciljni publiki dobro sprejete. S Parkom vojaške zgodovine v Pivki smo pripravili skupen produkt, namenjen zadnji triadi OŠ.

Lani je TMS zaposlil pet delavcev preko razpisa javnih del in enega preko razpisa JSKD. S tem TMS pozitivno vpliva na socialne razmere v lokalnih skupnostih in omogoča brezposelnim pri spoznavanju novih poklicev. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi se izboljšuje in poglablja. Lokalne skupnosti se vse bolj zavedajo prednosti, ki jih nudi muzej, s čimer naraščata tudi pripravljenost za sodelovanje in medsebojno razumevanje pri izvajanju programov (Občina Vrhnika, Občina Borovnica, JZ Ljubljansko barje, ZIC Vrhnika, JZ Polhograjska graščina). V letu 2019 smo ob upokojitvi sodelavke na delovnem mestu prodajalec IV zaposlili osebo, ki je bila pred tem zaposlena preko javnih delih.

Izpostavili bi tudi pomen EU projektov. Projekt »Sound of Changes« je izjemnega pomena, saj v sklopu tega skrbimo za trajno hrambo zvokov povezanih s tehniko. »In Case You Didn't Know« vpliva na zavedanje pomena varstva intelektualne lastnine, zlasti med mladimi. V projektu »Noč ima svojo moč«, ki je bil zasnovan kot »Znanost za državljane«, spodbujamo mlade h kreativnemu razmišljanju in spoznavanju znanstvenega raziskovalnega dela. Z vključenostjo več kot 20 krajev in še številčnejših

partnerjev poleg zavesti o znanstvenem delu širimo tudi prepoznavnost sodelujočih institucij v projektu ter spodbujanje k naravoslovno-tehniškim študijem.

Posvet »Požarna varnost kulturne dediščine«, ki smo ga organizirali l. 2018 v sodelovanju s Slovenskim združenjem za požarno varnost, MK, Gasilsko zvezo Slovenije, ZVKD, Gasilsko zvezo Vrhnika in Prostovoljnim gasilskim društvom Verd, je bil pobuda, da je MK povabilo TMS k pripravi vzorčnega primera načrta reševanja predmetov kulturne dediščine v primeru požara, kar smo predstavili na posvetu direktorjev javnih zavodov s področja kulture v Mariboru.

11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj.

V l. 2019 smo prijavili na razpis za javna dela potrebo po šestih osebah in eno osebo na razpis JSKD. Na razpisu za javna dela smo prejeli odobrenih pet delovnih mest, saj za II. stopnjo izobrazbe na Zavodu za zaposlovanje niso imeli dovolj razpoložljivih kadrov. Zaradi manjkajočega enega zaposlenega, smo na delovno mesto čuvaja (II. stopnja izobrazbe) za določen čas (sezonsko delo v času odprtja muzeja) iz lastnih sredstev zaposlili eno osebo s statusom invalida. Z javnimi delavci v obdobju odprtosti muzeja v Bistri, od marca do decembra, rešujemo pomanjkanje čuvajev in dodatno pomoč v konservatorsko-restavratorski delavnici. Zaposlitev preko razpisa JSKD nam zagotovi dodatno pomoč v Muzeju pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu. Zaradi podaljšanega odprtja Bistre smo manjkajoče kadre pokrili z zunanjimi sodelavci (predvsem študentsko delo).

V letu 2019 se je trem delavkam zaključil porodniški stalež. V sredini meseca decembra se je upokojila oseba na delovnem mestu Prodajalec IV. Na prosto delovno mesto smo še v istem mesecu zaposlili osebo, ki je pred tem pri nas delala preko javnih del.

Na dan 1. 1. 2020 se je upokojila še oseba na delovnem mestu Vzdrževalec III, ki ga nameravamo nadomestiti v najkrajšem možnem času.

V letu 2019 smo zaradi nadomeščanja dveh oseb, ki sta bili na dolgotrajnem bolniškem staležu, zaposlili osebe v začetnih tarifnih razredih, zaradi česar je prišlo do nenačrtovanega ostanka 8.679 EUR.

Na dan 1. 1. 2020 je bilo skupno število zaposlenih, ki jih financira MK, 30.

Manjše investicije so bile financirane iz lastnih sredstev (drobni inventar 2.610 EUR, ognjevarne omare 1.404 EUR, računalniki 2.486 EUR, vitrine 2.357 EUR, osvetlitev in razvlažilci na razstavi Mašine za kovine 2.594 EUR, razvlažilci za prostor z dokumentarnim gradivom 1.510 EUR, predvajalnik, zvočnik in slušalke na razstavi Človek na Luni 2.080 EUR).

Z odločbo MK v aprilu 2019 smo prejeli 194.000 sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme za Predavalnico Nikole Tesle (statična sanacija zahodnega trakta 148.232 EUR, priprava dokumentov za izdelavo idejnega načrta – geodetski posnetki, prometna študija 31.549 EUR, oprema za Predavalnico Nikole Tesle 14.219 EUR).

Podpis v.d. direktorja in žig:

V ___Ljubljani_____, dne_____28.2.2020___

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE
Tržaška cesta 2, Ljubljana
Davčna številka: SI96599944
Podračun: 011006030377610
Matična številka: 5052602
Šifra dejavnosti: 91.020
Šifra proračunskega uporabnika: 37761

Datum: 28.02.2020

RAČUNOVODSKO POROČILO

(pojasnila k računovodskim izkazom)

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 (popr. 60/10) , 104/11 in 86/16 in 80/19

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo zakon o računovodstvu, pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, pravilnik o načinu in roku usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu zakona o računovodstvu, navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter slovenski računovodski standardi in posebej standard 36 – Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava.

Računovodske izkaze smo sestavili v skladu z naslednjimi predpisi:

1. Slovenski računovodski standardi (2016).
2. Zakon o računovodstvu . Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02-ZJF-F in 144/06-ZUE
3. Zakon o javnih financah. Uradni list RS št. 11/11-UPB, 14/13-popr., 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15-ZIPRS-ZIPRS1617 in 13/18
4. Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Uradni list RS št. 112/09, 58/10, 104/10, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/15, 75/17 in 82/18
5. Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08 , 58/10 (popr. 60/10) in 104/11 in 86/16.
6. Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava. Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06-4831 ,138/06 in 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18.
7. Pravilnik o načinu in stopnjah rednega odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Uradni list RS št. 45/05, 114/06-4831,138/06, 120/07,48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15.
8. Pravilnik o računovodstvu –prenovljen 2008, dopolnjen v letu 2019.

Pri pripravi računovodskih izkazov za leto 2019 smo upoštevali prihodke in odhodke po načelu fakturirane realizacije. Poslovno leto je bilo enako koledarskemu.

Računovodsko poročilo obsega pojasnila in razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi, ki ga v skladu s 6. členom pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava pripravi oseba, odgovorna za računovodstvo.

1. POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega leta

Sredstva (aktiva) so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:
1. dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju
2. kratkoročna sredstva, razen zalog

1. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju so:
- nepremične
- stavbno zemljišče
- oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Prilogi k bilanci stanja sta:

- pregled stanja in gibanja neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.

v EUR (brez centov)

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost	Odpisanost sredstev
1	2	3	4	5 = 3 : 2 x 100
zemljišče	88.260	0	88.260	0
zgradbe	3.159.419	1.001.119	2.158.300	31,71
oprema	1.045.533	958.590	86.943	91,68
Druga opred.osn.sr.	3.772.576	55.797	3.716.779	1,48

Povečanje Nabavne vrednosti zgradbe je iz sredstev Ministrstva za kulturo, ki nam je v letu 2019 nakazalo 178.778 EUR.

v EUR (brez centov)

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost po stanju predhodnega leta	Nabavna vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 :2 x 100
oprema	1.030.412	1.045.533	101,46
Druga opred.osn.sr.	3.286.947	3.772.576	114,77

Na podlagi Zapisnika inventurne komisije je bilo v letu 2019 izločene opreme v nabavni vrednosti za 13.781,06 EUR in odpisani vrednosti 13.675,38 EUR.

Oprema se je povečala za 28.902 eur in sicer 12.966 eur iz prenosa sredstev investicije, za 12.966 pa iz sredstev za programske materialne stroške (oprema za razstave, nujna računalniška oprema in oprema arhiv)

Tabela 1 in tabela 2 sta povzetek registra osnovnih sredstev po sklopih. Opremo predstavljajo sredstva za opravljanje dejavnosti, pohištvo, računalniška oprema, oprema za transport, oprema za zveze, merilne in kontrolne naprave in delovni stroji in drobni inventar. Druga opredmetena sredstva so eksponati in knjižnica. Eksponati se vodijo po nabavni vrednosti in se ne odpisujejo. Stanje na kontu eksponatov je usklajeno z analitično evidenco v programu Kronos (muzealije in muzejski predmeti izraženi v EUR).

V letu 2018 smo na podlagi dopisa, ki smo ga prejeli od Ministrstva za kulturo smo uskladili evidenco osnovnih sredstev, pridobljenih kot donacija. Na podlagi analitičnih evidenc muzejskih predmetov in muzealij, ki so navedene v programu Kronos, smo uskladili vrednosti v glavni knjigi v višini 485.629 EUR.

Popravek vrednosti se oblikuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo stopenj, predpisanih v Pravilniku.

2. *Kratkoročna sredstva*:
- denarna sredstva v blagajni
- denarna sredstva na računih
- kratkoročne terjatve do kupcev
- kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta
- kratkoročne terjatve iz financiranj

v EUR (brez centov)

Vrsta kratkoročnih sredstev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
blagajna	399,38	315,58	79,01

V TMS imamo **blagajno** na lokacijah: muzej Bistra in Polhov Gradec. Stanje v blagajnah je seštevek blagajn v Bistri in Polhovem Gradcu. Višina je v okviru blagajniškega maksimuma.

v EUR (brez centov)

Vrsta kratkoročnih sredstev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Denarna sredstva na računu	26.043,32	45.206.25	173,58

Denarna sredstva na računu je stanje na računu 01100-6030377610, ki ga vodi Uprava RS za javna plačila, račun je v registru Banke Slovenije. Sicer ima TMS odprt gotovinski račun pri Novi LB d. d. in PBS d. d., to sta računa za polaganje gotovine na blagajni v Bistri in Polhovem Gradcu.

v EUR (brez centov)

Vrsta kratkoročnih sredstev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Denarna sredstva na prehodnem računu	149,50	214,31	143,35

Denarna sredstva na prehodnem računu so sredstva položena na prehodni račun, prenos na račun 01100-6030377610 je bi 3. 1. 2020.

v EUR (brez centov)

Vrsta kratkoročnih sredstev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Kratkoročne terjatve do kupcev	30.092,37	15.883,88	52,78

Terjatve do kupcev so se v letu 2019 zmanjšale za 52,78 odstotkov v primerjavi s preteklim letom. S kupci so deloma z IOP obrazci usklajeni. Trudimo se, da so terjatve usklajene. Višina terjatev ne ogroža likvidnosti poslovanja.

v EUR (brez centov)

Vrsta kratkoročnih sredstev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	67.552,10	77.884,75	115,29

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so terjatve:

- Ministrstvo za kulturo v višini 73.935 EUR
- Izdani računi proračunskim uporabnikom v višini 3.950 EUR

1.2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjeni na tile postavki:

1. *kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve ter*
2. *lastni viri in dolgoročne obveznosti*

1. *Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve* so:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja
- kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna in
- pasivne časovne razmejitve – kratkoročno odloženi prihodki

v EUR (brez centov)

Vrste kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	74.979	99.969	133,33
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	65.899	38.484	58,40
druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	24.340	27.507	113,01
kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna	318	51	16,03
pasivne časovne razmejitve	45.349	39.401	86,88

2. **Kratkoročne obveznosti do zaposlenih** so obveznosti za obračunane plače za mesec december 2019, izplačane v januarja 2020. Procent povečanja je iz naslova napredovanja in povečanja premije KAD.
3. **Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev** predstavljajo obveznosti do domačih dobaviteljev. Računi so plačani v roku trideset dni, obveznosti so usklajene z dobavitelji.
4. **Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja** obveznosti iz naslova prispevki na plače za mesec december 2019.
5. **Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna** so obveznosti do uporabnikov proračuna.
6. **Pasivne časovne razmejitve** predstavljajo kratkoročno odloženi prihodki. V letu 2018 je sodeloval v štirih EU projektih, ki so bili dvoletni. Del sredstev, ki smo jih prejeli v letu 2018 so bili porabljeni v letu 2019. Konec leta smo prejeli sredstva za EU projekt Hector, stroški projekta bodo nastajali v letu 2020 in 2021.

***Lastni viri in dolgoročne obveznosti* so**:

- obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva, prejeta v upravljanje in
- poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki.

v EUR (brez centov)

Vrste lastnih virov in dolgoročnih obveznosti	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x100
Obv.za sred.,prejeta v upravljanje	2.858.821	3.033.010	106,09
Poslovni izid tekočega leta	9.510	12.113	127,37

Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje so se zmanjšala za amortizacijo 2019 v višini 43.473 EUR, povečale so se za 194.000 EUR (investicijski transfer), in 12.966 EUR (oprema za razstave in urejanje arhiva.

Poslovni izid je presežek prihodkov nad odhodki v višini 12.113 EUR.

V letu 2019 smo prejeli ne izdajo soglasja k letnemu poročilu o delu, zaradi razhajanja med dolgoročnimi sredstvi in sredstvi v upravljanju in obveznostmi za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

Poslovni izid leta 2019 odpravljanju razlike med dolgoročnimi sredstvi in sredstvi v upravljanju in obveznostmi za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva..

1. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in predhodnem obračunskem obdobju, izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah

dejavnosti pa prihodke in odhodke, ki se nanašajo na izvajanje javne službe in tržne dejavnosti.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019.

PRIHODKI

Prihodki so razčlenjeni na:

1. poslovne prihodke (prihodki od poslovanja),
2. finančni prihodki (prihodki od financiranja) in
3. finančni in izredni prihodki

Sestava prihodkov od poslovanja v letu 2019

Prihodki od poslovanja so prihodki, ki jih TMS ustvari:

1. z opravljanjem javne službe in tržne dejavnosti
2. prihodki s strani Ministrstva za kulturo za plače in druge prejemke zaposlenih, sredstva za splošne stroške delovanja in sredstva za programske materialne stroške
3. prihodki za izvajanje javnih del, ki smo jih v letu 2019 pridobili od Zavoda RS za zaposlovanje.
4. Prihodki iz JSKD v višini 5.000 eur za zaposlitev v 75 % deležu v Muzeju Pošte in telekomunikacij.

v EUR (brez centov)

Vrste prihodkov	Prihodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava prihodkov
1	2	3
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	318.107	19,38
Prihodki - MK	1.287.675	78,44
Prihodki – Javna dela	30.812	1,88

Prihodki JSKD	5.000	0,30
Skupaj:	1.641.594	100,00

Iz navedenih podatkov je razvidno, da večji del prihodkov predstavljajo prihodki, ki jih prejmemo od Ministrstva za kulturo, kot proračunski viri iz sredstev javnih financ. Sredstva so namenjena za plače zaposlenih v TMS, sredstva za splošne stroške delovanja in sredstva za programske materialne stroške.

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev so prihodki, ki jih ustvarimo z opravljanjem javne službe in tržne dejavnosti.

Prihodki iz naslova javnih del so prihodki Zavoda RS za zaposlovanje, na podlagi razpisa Javna dela prejmemo za izvedbo programa. Sredstva iz JSKD smo pridobili na podlagi razpisa, ki ga sklad objavi na spletni strani.

Primerjava prihodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu 2018

v EUR (brez centov)

Vrste prihodkov	Prihodki predhodnega leta	Prihodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x 100
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	218.663	318.107	145,47
Prihodki - MK	1.262.549	1.287.675	101,99
Prihodki – Javna dela	30.551	30.812	100,85
Prihodki JSKD		5.000	
Finančni in izredni prihodki	561		
Skupaj:	1.512.324	1.641.594	108,55

Glede na tabelo o sestavi prihodkov po vrstah v letu 2019 in primerjavi prihodkov v letu 2018 je razvidno, da so se prihodki po vrstah zvečali s strani Ministrstva za kulturo, zaradi višjega zneska za obratovalne stroške, regresa in napredovanj. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev so se povečali zaradi zvišanja cen vstopnine , spremembe urnika odpiranja muzeja in pa podaljšanje delovanja muzeja. Muzej je bil prvič odprt decembra. Prihodki iz naslova Javnih del so se povečali, saj smo bili uspešni pri prijavi in iz naslova Javnih del zaposlili pet delavcev za določen čas. Sredstva smo pridobili iz sklada JSKD in zaposlili eno oseb za 30 ur tedensko.

Poslovne prihodke sestavljajo prihodki od prodaje proizvodov in storitev (vstopnine, izvajanje programa, delavnice, vodstva, EU projekti) , ki jih muzej opravlja v okviru javne službo in prihodki iz tržne dejavnosti. Največji odstotek poslovnih prihodkov pa predstavljajo sredstva prejeta od Ministrstva kulturo.

ODHODKI

Odhodki so razčlenjeni na

1. poslovne odhodke
2. finančne odhodke in
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki.

1. Poslovni odhodki zajemajo
- stroške materiala,
- stroški storitev,
- amortizacijo,
- stroški dela,
- drugi stroški in
- stroški prodanih zalog
- prevrednotovalnI poslovni odhodki

Sestava poslovnih odhodkov letu 2019

v EUR (brez centov)

Vrste poslovnih odhodkov	Poslovni odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava poslovnih odhodkov
1	2	3
Stroški materiala	115.416	7,08
Stroški storitev	447.633	27,47
Stroški dela	1.033.860	63,45
Amortizacija	3.307	0,20
Drugi stroški	12.621	0,77
Stroški prodanih zalog	16.583	1,03
Prevrednotovalni poslovni odhodki	106	0,00
Skupaj:	1.629.481	100,00

Stroški materiala v višini 115.416 EUR predstavljajo 7,08 odstotkov poslovnih odhodkov v letu 2019. Največji postavki stroškov materiala so:

- električna energija 46.215 EUR
- material za razstave 18.236 EUR
- stroški ogrevanja v višini 13.405 EUR

Stroški storitev v višini 447.633 EUR predstavljajo 27,47 odstotkov poslovnih odhodkov v letu 2019.

Največje postavke stroškov storitev so:

- storitev študentskega servisa 50.424 EUR,
- stroški tekočega vzdrževanja objektov in opreme 58.334EUR
- avtorske pogodbe 28.207 EUR,
- telefoni 18.007 EUR,
- najemnine 21.444 EUR,
- prostor Tržaška cesta 28.436 EUR
- oglaševanje, promocija 16.900 EUR
- komunalne storitve 9.904 EUR.
- Zavarovalne premije 15.264 EUR
- Tiskarske storitve 27.145 EUR

Stroški dela predstavljajo 63,45 odstotkov delež vseh poslovnih odhodkov. Stroški dela predstavljajo stroške dela, ki jih financira Ministrstvo za kulturo, Tehniški muzej Slovenije, Pošta Slovenije d. d. in Telekom Slovenije d. d. in Zavod za zaposlovanje RS in Evropski socialni sklada JSKD.
Stroški dela so v okviru odobrenih sredstev za izplačilo plač iz sredstev za opravljanje javne službe.

Stroški dela predstavljajo:

- bruto plače in nadomestila 758,987 EUR
- stroški prevoza na delo in z dela in stroški prehrane med delom 66.144 EUR,
- regres za letni dopust 38.222 EUR,
- prispevki od plač 125.770 EUR,
- dodatno pokojninsko zavarovanje 16.395 EUR,
- drugi stroški dela 12.730 EUR.

Drugi stroški v višini 12.621 EUR predstavljajo 0,77 odstotni delež vseh poslovnih odhodkov. Drugi stroški so sestavljeni iz nadomestila za stavbno zemljišče in članarine domačim institucijam ter mednarodnim organizacijam in kvota invalidov.

Primerjava poslovnih odhodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu 2018

v EUR (brez centov)

Vrste poslovnih odhodkov	Poslovni odhodki predhodnega leta	Poslovni odhodki tekočega leta	Indeks

1	2	3	4 = 3 : 2 x 100
Stroški materiala	119.451	115.418	96,62
Stroški storitev	387.542	447.633	115,51
Amortizacija	2.876	3.307	114,99
Stroški dela	960.289	1.033.860	107,66
Drugi stroški	20.933	12.621	60,29
Stroški prodanih zalog	11.665	16.538	141,77

Primerjava odhodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu 2018

v EUR (brez centov)

Vrste odhodkov	Odhodki predhodnega leta	Odhodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4 = 3 : 2 x 100
Poslovni odhodki	1.502.815	1.629.481	108,43

Glede na tabelo primerjave odhodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu je razvidno, da so se poslovni odhodki povečali za 8,43 odstotkov. V primerjavi povečanje Poslovnih prihodkov/Poslovni odhodki je procent primerljivi (povečanje poslovnih prihodkov za 8,55 % povečanje poslovnih odhodkov za 8,43 %). Povečanje prihodkov je zaradi zvišanja cene vstopnin, večjega števila obiskovalec, spremenjen urnik odpiranja muzeja Bistri, povečanja sredstev za plače, povečanja sredstev za splošne stroške.

3. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti so prikazani podatki za prihodke in odhodke za izvajanje javne službe ter prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Prihodki za izvajanje javne službe zajemajo prihodke iz proračuna in del lastnih prihodkov, ki so doseženi v okviru izvajanja javne službe v višini 1.610.727 EUR.

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu predstavljajo prihodke od organizacije prireditev prodaje izdelkov v muzejski trgovini v višini 30.867 EUR.

V letu 2019 so zaposlili eno osebo za določen čas, ki ima status invalida. S to zaposlitvijo nismo imeli obveznosti za plačevanje s sklad invalidov (kvote). Sredstva za zaposlitev smo iz sredstev tržne dejavnosti.

S prihodki iz prodaje blaga in storitev na trgu smo v celoti krili Nabavno vrednost prodanega blaga, v odstotkih pa stroške materiala in stroške storitve.

Prihodki za izvajanje javne službe – proračunska sredstva:

- Ministrstvo za kulturo - sredstva za plače, blago in storitve v višini 1.287.675 EUR
- Zavod RS za zaposlovanje 30.812 EUR
- JSKD 5.000 EUR

Drugi prihodki za izvajanje javne službe:

- vstopnine, izvajanje programa, vodstva , delavnice, projekti EU 318.106 EUR

v EUR (brez centov)

Vrste prihodkov	Prihodki tekočega leta
1	2
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	318.106
Prihodki - MK	12.287.675
Prihodki – Javna dela	30.812
JSKD	5.000
Skupaj:	1.641.594

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 30.867 EUR, predstavljajo prihodke od organizacija dogodkov, organizacija porok, prodaja izdelkov zunanjih sodelavcev oziroma podjetij.

Presežek prihodkov

Presežek prihodkov v višini 12.113 EUR se razporedi na obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

4. POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka:

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ustreznika.

Prihodki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter z enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na

- prihodke za izvajanje javne službe,
- prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu,
- odhodke za izvajanje javne službe ter
- odhodke zaradi prodaje blaga in storitev na trgu.

Podrobna členitev prihodkov in odhodkov v tisoč EUR se nahaja v Finančnem poročilu za leto 2019, ki je priloga Poslovnega poročila.

Poslovni izid po načelu denarnega toka je pozitiven v znesku 9.226 EUR.

Obrazca Izkaz računa finančnih terjatev in naložb in Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil nista izpolnjena, ker muzej nima finančnih terjatev in naložb.

Poročilu prilagamo tudi izpolnjene obrazce za javno objavo letni poročil , ki smo jih oddali Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve AJPES.

V letu 2017 smo prejeli ne izdajo soglasja k letnemu poročilu o delu, zaradi razhajanja med dolgoročnimi sredstvi in sredstvi v upravljanju in obveznostmi za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

V letu 2017 smo pričeli postoma zmanjševati/odpravljati to razliko, tudi presežek prihodkov nad odhodki iz leta 2019 namenjamo odpravljanju teh nesorazmerij.

Računovodja:

Maja Bogataj